

Mit kaptak a nácik tizmilliárdért Romániában?

Mi a titka a jobboldali sajtó németimádatának?

Bucuresti, március 12. A Londonban megjelenő „The National Review” című folyóirat, — mint megírtuk — „Német intrikák Romániában” címen terjedelmes cikkben foglalkozik azzal az aknamunkával, amelyet a Harmadik Birodalom Romániában, az ország külpolitikájának befolyásolása érdekében folytat.

Ez a cikk bomba erejével hatott a román diplomáciai, politikai és katonai körökre. A londoniaknak kellett észrevenniük, hogy mi folyik az országban.

A cikk szerint a hitleristák Titulescu külpolitikájának ellensúlyozására, eleinte az erdélyi szászok és magyarok tömegeit akarták mozgósítani. Hamarosan belátták azonban, hogy a kisebbségeknek nem áll módjukban befolyást gyakorolni az ország közhangulatára. A berlini propaganda minisztérium más irányban kezdett tehát tapogatózni szövetségesek után. Tizmillió font sterlinget (tiz milliárd lej) fordított Hitler romániai propagandájára, amelynek olcsó sajtóorgánumokkal kellett volna dolgoznia s gyakorlatilag a politikai pártok irányzatát kellett volna befolyásolnia.

A Balti tengertől a Márvány tengerig

A cikk ezután arra utal, hogy Németország politikai érdekszféráját a Balti tengertől a Márvány tengerig akarja kiterjeszteni, Lengyelországon és Románián keresztül. Románia földrajzi fekvésénél fogva egy rendkívüli stratégiai pontot képez Európában. Külpolitikáját Európa történelmi, politikai és gazdasági tanulságai irányítják, olyan ország, amely a legellenállóbbnak bizonyult, mialatt körülötte, Lengyelországban, Magyarországon, Bulgáriában, Oroszországban, Törökországban és Görögországban forradalmak zajlottak le. Ezért vetette rá a szemét Hitler erre az országra elsősorban.

Románia külpolitikája ma veszélyben forog — mondja a cikkíró. — Ezt a politikát egy ember szimbolizálja: Titulescu. Titulescu ellen vonul fel minden dühével a német befolyás, a német pénz. Titulescu ellen mozgósították összeesküvőket és különböző bandákat.

A revizionista mozgalom nem volna olyan erős, ha nem éppen az antirevizionista államokban szerzett volna magának híveket.

Eddig a cikk. A demokratikus sajtó, mint egy dokumentumot kommentálja a „The National Review” érdekes cikkét.

Honnan a pénz?

A lépten-nyomon felvetődő kérdésre: — Honnan a pénz a jobboldali mozgalomra? A fantasztikus méretű propagandára? — A londoni lap megadja a választ.

Tiz milliárd lej, annyi, mint Románia félevesi költségvetése. Ebből az óriási összegből jutott arra, hogy választások alkalmával különvonatok szállítsák a híveket, az ország egyik szélétől a másikig, autbuszok és luxusautók álljanak a vezérek rendelkezésére. Ezek a vezérek az ultranacionalizmus nevében horogkereszttel és „heilhitlerrel” szándéksznak felcserélni Titulescut, aki szerintük a „zsidók bérence” azon Népszövetségben, amely a horogkereszt fő-fő romániai apostola szerint, nem más, mint a „nemzetközi zsidó maffia szövetsége”.

A tiz milliárdból jut bőven, sőt marad is, annak a sajtónak a fenntartására, amely Sarraut, Flandint, Mandelt, Levált, Edent naponta befekteti, de az egekig magasztatja Hitlert, Göbbelst, Göringet és Streichert, a vérvád legsötétebb lovagját.

A hitlerista sajtó

Lássuk csak Bucurestiben hány lap tolja Hitler szekerét:
Tara Noastra,
Apararea Natională
Indrumarea Nationala
Redesteparea

Porunca Vremii
Linia Dreapta
Calea Nouă
Romania Crestina
Străjerul
Svastica de Foc
Ogorul
Romanizarea
Cuvântul Românesc
Idea Nationala
Actiunea Romana
Sfarma Piatra
Vointa Tării
Svastica.

Es isten tudja, még hány. Hiszen ha ma csak tizennyolc van belőlük, holnapig megduplázódhat a számuk. Gomba módjára szaporodnak. Nem is említjük itt a sibiui, a cernauti, a brasovi, a chisinaui, a bucaresti német és szász lapokat. Ezek más lapra tartoznak.

Ime a sajtó, amely hosszú cikkekben támadja a francia demokráciát az európai béke szellemét, a Népszövetség politikáját,

Elitették a zsidó vádlottat, aki egy másik zsidó árja feleségével megszegte a nürnbergi fajvédő törvényeket

A leipzig-i nácitörvényszék elvi döntése és büntető ítélete

Berlin, március 12. A leipzig-i bíróság a napokban foglalkozott egy érdekes esettel, mely a nürnbergi fajvédő törvényekbe ütközött. Egy zsidó vádlott a nürnbergi törvények életbeléptetése után viszonyt tartott fenn egy másik zsidó férfi árja feleségével. Kijelentette, hogy abban a házban élt, miszerint egy ilyen nő nem esik az árja paragrafus körébe. A bíróság alapvetően megállapította,

hogy a vádlott által felhozott tévedés nem szolgálhat védelemül a büntetés elkerülésére. A nürnbergi fajvédő törvények védelme szempontjából csak az a mérvadó, hogy egy zsidó német vért vagy német rokonságu nővel viszonyt tartott fenn függetlenül attól, hogy az illető nő zsidónak, vagy árjának-e a felesége. A vádlottat elitették.

Hubermann Broniszlav nyílt levele a német intellektuelekhez

London, március 12. A Manchester Guardian levelet közöl Broniszlav Hubermannról, a világhírű hegedű-virtuóztól a német intellektuelekhez. Hubermann vádat emel a német intellektuelek ellen, mert némán tűrik a házájukban történő szégyenletes eseményeket. „Hol vannak — írja Hubermann — a Zolák, Painleveék, Piquartok ebben a nagy Dreyfuss-perben, mely egy egész védtelen kisebbség ellen folyik; hol vannak a Masarykok ebben a minden méreteket túlszárnyaló Polna-perben. Hol marad a vér szava, ha már nem az igazság és az észszerűség, az árja-zsidó vegyes szállítók és a tiszta árja zsidó-hívesek üldözöttségéért? Megrázó színjáték ez,

hogy nemzetközi jelentőségű és mozgási szabadsággal rendelkező német szellemi vezetők, akik még tegnap a német lelkiismeretet, a német géniust képviselték, akik például és tettel a nép vezetésére hivatottak, kezdettől fogva nem találtak más reakciót erre a támadásra: az emberiség legszentebb javai ellen, mint a kokettálást, a paltálást és az együttműködést az embertelen támadásokkal. Egyedül maradjon-e a katolikus és a protestáns egyház heroikus küzdelmében Németország becületéért és jövőéért? Németország, gondolkodók és költők népe, a világ, nemcsak az ellenségek, hanem a barátok is megrendülve várják a felszabadulás szavát!”

A lengyel szociáldemokrácia közös harcra szólítja a cionista munkáspártot a reakció és antisemitizmus ellen

Leon Blum üdvözlö a lengyelországi Poale Ciont. „Magunk fogjuk megvédeni életünket a sötét elemek ellen” — mondotta a Poale Cion vezére

Varsó, március 12. A napokban vette kezdetét a lengyelországi Poale Cion harmadik országos konferenciája Varsóban 300 delegátus és nagyszámú vendégsereg részvételével. Bialopolszki megnyitó beszéde után Czakinszki sejm-képviselő, a lengyel szociáldemokrata párt vezére üdvö-

zölte a konferenciát és kijelentette, hogy a lengyel szociáldemokrácia megérti a zsidó munkásság vágyát egy saját haza után. A lengyel és zsidó munkások közös frontot alkotnak a reakció ellen. Czapinszki élesen támadta Lengyelország szövetségét Németországgal.

A NAGY ÉRDEKLŐDÉS MIATT az INGYENES LÁBVIZSGÁLAT a HOFFMANN cipőüzletben (Calea Reg. le Ferdinand 19.) SZOMBAT ESTIG tart

ugyanazt, amely a Romániáé is és amely ennek az országnak a határait garantálja. Sajtó, amely még hosszabb cikkekben magasztatja Hitlert és munkatársait, Hitler politikáját, metódusait, sajtó, amely szerinti Romániának egy utja van: szövetség-re lépni Hitlerrel.

Amát ők „elfelejtették”

Es ez a sajtó magát ultranacionalistának nevezi. Ez a sajtó és irányítói elfelejtik a háboru alatti német inváziót, a külön béke német diktátumait, azokat a kegyetlen békefeltételeket, amelyek gazdaságilag és politikailag tönkretették volna a régi Romániát.

Es elfelejtik azokat az áldozatokat, melyeket a francia demokrácia hozott a német imperializmus legyűrése érdekében, azokat az áldozatokat, amelyeket a francia nép a mai európai határokért hozott.

Talán el se felejtették mindezeket. Sőt valószínű, hogy a „The National Review”-nek van igaza. Tiz milliárd lej sok pénz.

Tiz milliárdért porhintés

Es itt van a közös ellenség: a zsidók. A zsidók mindenestre jól jönnek ennek a kétszínű politikának a malmára.

A tiz milliárd sok, tiz milliárddal sokat lehet csinálni. Nemcsak a szélső jobb-

oldalra, de a mérsékeltébb pártokban is akadnak elszórtan politikusok, akik a német orientációt ajánlják, melegen. Elég gyakran hallani: „Nem akarunk Franciaország kolóniájává süllyedni”, „Németország vásárol tőlünk”.

Ilyen érveket hangoztatnak a mérsékelt-

Papok és tanítók

Berlinből csak úgy dől az arany. Akadnak már papok is, akik a hívek között előbb a zsidó kocsmáros és szatocsót szidják, hogy a következő mondatban, a német Führert magasztatják, aki „el tudta intézni a kommunista zsidókat”. Es mind gyakrabban akadnak tanítók és egyetemi tanárok, akik „az utat” tanítják, amely természetesen, nem azonos sem a Népszövetség, sem Titulescu utjával.

Es aznap, amikor a német seregek elfoglalják a rajnai kiürített területeket, valaki a bucaresti rádióban tart lelkesítő előadást a nemzeti szocializmus „ragyogó” eredményeiről.

Es így tovább. „The National Review”-nek valószínűleg igaza van. Tiz milliárd lej sok pénz. Es Hitlernek háboru esetén petróleumra van szüksége, buzára, tengerire, Oroszország felé átjáróra van szüksége. Ez megéri a tiz milliárdot. (—del)

A tökéletes, kényelmes, kellemes és olcsó BOROTVALKOZÁS titka:

Vezérképviselő: N. H. BALTHAZAR, Bucuresti, Str. Selari 7.

Pjotrowszki a szocialista kulturszövetség nevében üdvözölte a konferenciát és kijelentette, hogy a szövetség minden erővel harcol a fajgyűlölet ellen. Beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be: „Ti, Palestina felépítői és mi Lengyelország építői együttesen harcolunk a fasizmus ellen.”

A konferenciát táviratilag üdvözölte Leon Blum, a francia szocialista párt vezére, aki sajnálatát fejezte ki afölött, hogy egészségi állapota nem engedi meg személyes részvételét a konferencián. Üdvözlő táviratokat küldtek még: de Broucknere, a nemzetközi szakszervezetek elnöke, Lansbury az angol munkáspárt vezére, lord Snell, Weedwood ezredes, továbbá Julius Deutsch és Julius Braunthal, az ausztriai munkáspárt vezére, a belgiumi, hollandiai, csehszlovákiai és a külföldi német szociáldemokratapárt, stb. vezetői.

Ezután ing. Reiss, a lengyelországi Poale Cion vezére tartotta meg referátumát a poale-cionizmus három évtizedéről. Referátumát a következő szavakkal vezette be:

— Ha szolidáris viszonyt akarunk fenntartani a lengyel szocialistákkal, úgy ez nemcsak azért történik, mert védelmet és támogatást remélünk ezáltal. Ha a sötét elemek az uccára lépnek, életünket magunk fogjuk megvédeni. Ezt megmutattuk 1906-ban és újra be tudjuk ezt bizonyítani. Baráti jobbnak nyújtjuk szocialista barátaink felé a harcra, közös nagy ügyünkért.

Ánizsmag

(semen foeniculi)

minden tételben legolcsóbb árban kapható

Ullmann József és fiánál Oradea

Az taná...

Chisineui teo...

Chisineu, március 12. Már napok óta folyó a vita a tanári körök között. A tanári körök között a román nyelvben kiváló vagy pedig mint tárgyalás során a beszécsapások között kihalgatások gyakrabban a védő körökben. A mai tanúk kihalgatás ellenét már pozitív között, amikor

az ügyvédek p...

az elnök

A kifogást a hadb... tanúkihalgatások érdekes nyilatkozat teológia professzor

Elsőnek Popescu az egyetem teológus haligatták ki. A te kérdéseket és eze Prahova elmondott ságának jórésze tagja.

Védelem: Milyen fakultás tanári k... kében?

A de

Popescu-Prahova men fogunk járni... gok érintetlensége

Védelem: Mily... egyetemi tanács... gesztése ügyében?

Popescu-Prahova zescu—Mironescu... nem pedig a fős... telmében.

Védelem: Tudja... mi tanárok szol... seacu-lasival?

Tanu: Igen.

Elnök: Jogosa... iasi működését a... retében, mely bi...

Popescu-Prahova szabad.

Elnök: Milyen... bírálat a tanula... lanságot támasz... kölcsös-e az, h... kétség magvait

Popescu-Prahova a tömegek közé.

Elnök: Teológ... tik-e, hogy ko... összekötöttség?

Popescu-Prahova hetetlen a teológ... atheizmussal.

Az elnök ezut... téntek-e az egy... ellen?

Popescu-Prahova kalommal Cons... dobálták meg.

Elnök: Mint... Popescu-Prahova nem tudom hely

A védelem ez... pontja felől.

Prahova a köv... — Öszinte d... következik Frá... házjában tört... litikában a de... meghonosítani... eszmét. Ország... rata ország. A... volt realis. És... demagógiává ország.

UJ I

Dante-Pantheon Lei 475. Havor... így havi rész... küldi LEPAG

Az ország legtekintélyesebb egyetemi tanárai vonulnak fel Constantinescu-lasi védelmére a chisineui tárgyaláson

Chisineui teológiai tanárok drámai vallomása a demokráciáról, háborúról és fasizmusról. Pergató kifizetés emeltek az ügyvédek az elnök személye ellen. Befejezték a vádlottak kihallgatását

Chisineu, március 12. (Az Uj Kelet tud.) Már napok óta folyik a chisineui hadbíró-ság előtt Constantinescu-lasi chisineui teológiai tanár és elváratainak antifasiszta pere, amelyben a román antifasiszta mozgalom minden kiváló vezetője vagy mint vádlott, vagy pedig mint tanu szerepel. Az eddigi tárgyalás során gyakran nagyon izgalmas beszéccsapások közepette megtörtént a vádlottak kihallgatása. Az összecsapások leggyakrabban a védelem és az elnök között történtek. A mai tárgyaláson, amikor már a tanuk kihallgatását kezdték meg, ez az ellentét már pozitív formában is megmutatkozott, amikor

az ügyvédek pergató kifizetés emeltek az elnök személye ellen.

A kifogást a hadbíró-ság elutasította. Az első tanukihallgatások során néhány rendkívül érdekes nyilatkozat hangzott el a chisineui teológia professzorai részéről.

Elnök Popescu Prahova egyetemi tanárt, az egyetem teológiai fakultásának dékánját hallgatták ki. A tanuhoz a védelem intézte a kérdéseket és ezekre válaszolva, Popescu Prahova elmondta, hogy az egyetem diák-ságának jórésze a jobboldali pártoknak a tagja.

Védelem: Milyen magatartást foglalt el a fakultás tanári kara Constantinescu-lasi érdekekben?

A dékán a kritika szabadságáról

Popescu-Prahova: Elhatároztuk, hogy közösen fogunk járni a szenátusnál a polgári jogok érintetlensége érdekében.

Védelem: Milyen határozatot hozott az egyetemi tanács Constantinescu-lasi felfüggesztése ügyében?

Popescu-Prahova: A felfüggesztés a Márzescu-Mironescu-törvény alapján történt, nem pedig a főiskolai oktatás törvényei értelmében.

Védelem: Tudja-e a tanu, hogy az egyetemi tanárok szolidaritást vállaltak Constantinescu-lasi ügyben?

Tanu: Igen.

Elnök: Jogosnak tartja-e Constantinescu-lasi működését az antifasiszta szervezet keretében, mely bírálja az államot?

Popescu-Prahova: A törvények bírálata szabad.

Elnök: Milyen eredményekre vezethet a bírálat a tanulatlan tömegekben? Bizalmatlanságot támaszt az állammal szemben. Erkölcse-e az, hogy egy egyetemi tanár a kétség magvait hintse el?

Popescu-Prahova: Nem mennék el magam a tömegek közé.

Elnök: Teológiai tanár méltóságához illik-e, hogy kommunistákkal tartson fenn összeköttetést?

Popescu-Prahova: Kétségtelenül összeférhetetlen a teológiai fakultás tanári állása az ateizmussal.

Az elnök ezután azt kérdezte még, hogy történtek-e az egyetemen tüntetések a tanárok ellen?

Popescu-Prahova elmondja, hogy egy alkalommal Constantinescu-lasi lakását közel dobálták meg.

Elnök: Mint vélekedik efelől?

Popescu-Prahova: Semmiféle formában nem tudom helyeselni az erőszakot.

A romániai demokrácia

A védelem ezután a dékán politikai álláspontja felől érdeklődött, mire Popescu-Prahova a következőképpen felelt:

— Összinté demokráta vagyok, amint az következik Franciaországban, a demokrácia hazájában történt neveltetéséből is. A politikában a demokrácia gondolatát kívánom meghonosítani, ami nem zárja ki a nemzeti eszmét. Országunk ténylegesen nem demokráta ország. A demokrácia nálunk sohasem volt reális. Összetévesztették a demokráciát a demagógiával. Nem vagyunk demokratikus ország.

Tanu: A kérdést kétféleképpen lehet fel-fogni. Elmehet valaki egy társaságba anélkül, hogy tudná, kik ülnek ott. Egyszer én is elmentem Párizsban egy társaságba, ahol Barbusse is jelen volt. Nem maradtam sokáig, mert botrány tört ki.

Elnök: Miket beszéltek azon a gyűlésen?

Popescu: Háboruellenes propagandáról beszéltek. Ezután jöttek mások, akik háboru mellett beszéltek és botrány lett belőle.

Elnök: Kinek volt igaz? A háborút tá-

nyilvánvaló ellentét mutatkozik alkotmányunk és a politikai élet valóságai között.

Szakadék nyílt az alkotmányos elvek és a mindennapi politika között. Kell hogy legyen valaki,

aki harcoljon azért, hogy ez a nép az alkotmányosság magasságáig emelkedjék. Akarjuk, hogy ez az alkotmány valóságá váljék.

A védelem: A dékán ur pártja ellene van a cenzúrának és az ostromállapotnak?

Popescu-Prahova: Ugy pártom, mint én magam is azont a véleményen vagyok hogy az ostromállapotnak és a cenzúrának meg kell szűnnie. Az egyetlen országunk vagyunk a földkerekségnek, ahol egy kivételes törvény mindennapi törvénné vált.

Védelem: Tudja-e a tanu, hogy Franciaországban az intellektueleknek hosszú sora harcol a háború ellen?

Popescu-Prahova: Igaz. Nagyon sok tudós végez háboruellenes propagandát.

Ezután Rosenberg vádlottnó felől kérnek adatokat a tanutól, aki kijelentette, hogy Rosenberget a chisineui városi tanácsból ismeri és nagyon jó véleménye van felőle.

A fasizmus és a diktatura

A következő tanu Cioban egyetemi tanár volt. A védelem azt kérdezi tőle, igazságtalannak tartja-e a fasizmus elleni küzdelem elfojtását?

Cioban: Ha fasizmus alatt diktatura értendő, természetesen igazságtalannak tartom. Egyébként a nemzeti parasztpárt is, amelyhez tartozom, hadjáratot vezet a fasizmus ellen.

Elnök: Milyen eszközökkel vezetik ezt a hadjáratot?

Cioban: Propagandával, gyűlésekkel és szabad választások követelésével.

Védelem: Hiszi-e a tanu, hogy egy intellektuelnek kötelessége harcolni a jobboldali áramlatok ellen?

Cioban: Igen. Feltétlenül.

Elnök: Hát maga miért nem harcol ellene?

Cioban: De igenis, én harcolok ellene. Politikai összejöveteleken veszek részt, dolgozom a sajtóban és egyébként is az a meggyőződésem, hogy a román nép és hazánk számára a más országokból kölcsönzött diktatórikus rendszer a csodát jelentené és ezért harcolok egy párt keretén belül ezen lehetőség ellen.

Elnök: Az utóbbi években a diktatura veszedelmének közeledtét látja?

Cioban: Az utóbbi időben ezek a tendenciák sokkal erőteljesebbek, mint valaha. Különösen, amikor megkezdődött a Cuza-Goga-féle mesterkedés, a veszedelem még nagyobb, mert azt külföldi eredetűnek kell minősítenem.

Elnök: Két évvel ezelőtt is létezett a diktatura veszélye?

Cioban: Létezett, de lehet hogy kisebb mértékben.

Védelem: Hiszi-e a tanu, hogy a Goga-Cuza-kormány a holnapi napnak reménye lehet? (A védő kérdése az elnöknek egy megjegyzésre utal, amelyet a vádlottak kihallgatása alatt tett. Amikor az egyik vádlott Valda, Goga és Cuza fasizmusát bírálta, az elnök a következő megjegyzést tette: Ne beszéljen így ezekről a mozgalmakról, amelyek a holnapi nap reményeinek lehetnek).

Cioban: Egy ilyen kormány a legnagyobb csapást jelentené hazánkra.

Végül Cioban az egyes vádlottakra vonatkozólag tesz vallomást, majd Popescu Mosoia lelkész hallgatják ki, aki Constantinescu-lasi működéséről tesz vallomást. Elmondja, hogy Constantinescu-lasi mindig eleget tett kötelességének és sohasem tudta, hogy politikával is foglalkozott a fakultáson, holott eziránt külön is érdeklődött. Constantinescu-lasi úgy a tanárok, mint a diákság között nagy szimpátiának örvendett.

Elnök azt a kérdést teszi fel, hogy szabad-e egy egyetemi tanárnak olyan szervezetbe mennie, ahol vallástalanok és hitetlenek is szerepelhetnek?

Tanu: Elmehet valaki egy társaságba anélkül, hogy tudná, kik ülnek ott. Egyszer én is elmentem Párizsban egy társaságba, ahol Barbusse is jelen volt. Nem maradtam sokáig, mert botrány tört ki.

Elnök: Miket beszéltek azon a gyűlésen?

Popescu: Háboruellenes propagandáról beszéltek. Ezután jöttek mások, akik háboru mellett beszéltek és botrány lett belőle.

Elnök: Kinek volt igaz? A háborút tá-

madóknak, vagy a háborút védőknek?

Popescu: A keresztény hit alapján állva én ellenzem a háborút. A Megváltó mondotta: egy nyáj és egy pásztor. Amikor azonban támadó nép jön és megakadályoz bennünket fejlődésünkben, nem kívánhatjuk, hogy ne szervezkedjünk és hogy ne védekezzünk. A védőháborút elfogadom, a támadót nem.

Elnök: Ha a háború kitör, van-e helye még vitának?

Popescu: Akkor természetesen nincs vita. En is három háborút éltem át.

Elnök: Nem találja-e, hogy nem illik egy egyetemi tanár méltóságához, hogy ateistákkal érintkezzen?

Popescu: A társadalomban mindenféle ember él.

A továbbiakban Popescu Mosoia elmondta, hogy Franciaországban, ahol hosszú ideig élt, minden másképpen történik. Ott ha vallás ellen beszélnek, a katolicizmusra gondolnak, amelynek ténylegesen vannak bírlándó csökevényei. Még Hitler is, aki pedig fasiszta, harcot vezet a katolicizmus ellen.

A tárgyalást ezután elnapolták.

NEM MINDEGY*)

milyen sósorszeszt vásárol!

A forgalomban számtalan sósorszesz van. De a tudományos elvek szerint készült, minden követelménynek megfelelő sósorszesz a DIANA sósorszesz. Alkatrészei úgy vannak összeválogatva, hogy a valóban jó sósorszesz három fő kellékét ideálisan egyesíti magában: erősítő, csillapító, fertőtlenítő. Epen ezért sohasé felejtse el: kérjen kifejezetten DIANA sósorszeszt, amely elismerten kiváló.

***) Ha SÓSBORSZESZ DIANA legyen.**

Egy katolikus páter martiriuma a koncentrációs táborban

Erőszakkal kényszerítették, hogy megássa egy zsidó sírját, akit agyonlőttek

Amszterdam, március 12. A „Deutsche Weg” című katolikus folyóirat szemtanu elbeszélését közli az esterweigi koncentrációs táborról és különösen Spielertől a katolikus lelkész szenvedéseiről. A szemtanu többek között a következőket mondja el: „Amikor a táborba érkeztem, Spielert lelkész már ott volt. Alig lehetett felismerni. Arca pirosra és kékre volt verve és két keze be volt kötözve. Arra akarták kényszeríteni, hogy egy agyonlőtt zsidó egyházi ceremóniával tessenem el, amit Spielert megtagadott. Erőszakkal kényszerítették, hogy megássa a halott zsidó sírját és bedobja abba a holttestet. Ezután a sírba állították a halott testére a katolikus papot, majd újból kiemelték és újból rádobták a holttestre.”

két keze be volt kötözve. Arra akarták kényszeríteni, hogy egy agyonlőtt zsidó egyházi ceremóniával tessenem el, amit Spielert megtagadott. Erőszakkal kényszerítették, hogy megássa a halott zsidó sírját és bedobja abba a holttestet. Ezután a sírba állították a halott testére a katolikus papot, majd újból kiemelték és újból rádobták a holttestre.”

A lengyel kormány módosítani akarja a vágatási tilalomról szóló törvényjavaslatot

A lengyelországi rabbitanács vádat emel a bíróság előtt Tsesak lelkész, a sechita-ellenzők szakértője ellen

Varsó, március 12. A Zsidó Távirati Iroda értesítése szerint a lengyel kultuszminisztérium arra az álláspontra helyezkedett, hogy a sejm közigazgatási bizottsága által elfogadott törvényjavaslat, mely a zsidó rituális vágás teljes irányozza elő, ellentétben áll az alkotmány által biztosított vallási és lelkiismereti szabadsággal és ezért oda kell módosítani a javaslatot, hogy a zsidó lakosság számára fenntartassék az a jog, hogy saját fogyasztására vágasson állatokat. Ezt az álláspontot az egész kormány magáévá teszi. Ha a parlamentben is keresztülmegy ez az álláspont, úgy az vallási tekintetben sikert jelent, gazdasági vonatkozásban azonban súlyos károkat ró a zsidó lakosságra. A zsidó mézárások és huskereskedők ebben az esetben a zsidó fogyasztásra engedélyezett husrészek eladására volnának szorítva megállapított kontingens határai között.

A lengyelországi rabbiszövetség vezetősége nyilatkozatot tett közlé, melyben kijelenti, hogy Tsesak lelkész, aki a sechita-ellenzők „szakértőjeként” szerepelt a közigazgatási bizottság előtt, szakértői véleményezésében és „A sechita a Biblia és Talmud megvilágításában” című brosurájában megmutatta, hogy teljesen ignorálja a vallási kérdéseket. Hamisan kommentálja a zsidó vallási könyveket, nem ismeri sem a héber, sem az arameus nyelvet és így nem áll módjában valamely bibliai, talmudi vagy kommentári szöveget eredetiben olvasni. A rabbiszövetség vezetősége kész bármikor bebizonyítani Tsesak tudatlanságát és hamisításait a bíróság előtt. Egyidejűleg a rabbitanács elhatározta, hogy vádat emel Tsesak ellen a zsidó vallás megsértése miatt.

A közigazgatási bizottság elnöke, Duch képviselő a vágatási tilalomról szóló törvényjavaslat leszávozása előtt kijelentette, hogy a kormány nincs érdekelve a maga részéről a vágatási kérdésben. Ezt a nyilatkozatot most dezavualja a belügyminisztérium, amennyiben kijelentette, hogy távolról sem áll fenn részéről vagy a kormány részéről az érdektelenség, hanem, mint többszörösen közölte, a kormány még nem foglalt véglegesen állást a kérdésben. Duch, aki radikális ellenzője a rituális vágásnak, valóságos terrorizálta a bizottság tagjait és magatartása, valamint a kormány érdektelenségéről tett megtévesztő kijelentése döntő módon befolyásolta a szavazást a bizottságban.

Párizsból, Brüsszelből, Amszterdamból, Bécsből és más zsidó centrumokból jelentik, hogy a nagy zsidó hitközösségek megmozdultak a lengyel vágatási tilalom ellen és tiltakozásukat közölték a lengyel követséggel. Lodzban antiszemita tömeg ostromolta meg a zsidó szárnyasvágatási házat és a vágatás azonnali beszüntetésére kényszerítette az üzem vezetőit. A tömeg azt állította, hogy a vágatási tilalom már életbe is lépett és a szárnyasok vágatására is kiterjed. A tiltatókat a rendőrség oszlatta szét, de a vágatási házat egész nap zárva kellett tartani.

A varsói rádió tovább folytatja propagandáját a sechita ellen. A zsidó lakosság körében általános megtűközést vált ki a hivatalos rádió magatartása.

— Tătărescu expozéja a vezérkarnál tartott értekezleten. Bucurestiből jelentik: A vezérkarnál tegnap tartott értekezleten, ahol a pártvezérek is jelen voltak, Tătărescu miniszterelnök beszámolt a hadsereg felszereléséről, tájékoztatta az egész felszerelési programról a megjelenteket.

UJ LEXIKON

Dante-Pantheon kiadás 8 kötetben. Kötetjei Lei 475. Havonta egy-egy kötet jelenik meg: egy havi részletekben fizethető. Utánvéttel küldi LEPAGE Cluj. — Kérjen jegyzéket.

Elnök: Kinek volt igaz? A háborút tá-

Elnök: Kinek volt igaz? A háborút tá-

Elnök: Kinek volt igaz? A háborút tá-

Elnök: Kinek volt igaz? A háborút tá-

Elnök: Kinek volt igaz? A háborút tá-

Elnök: Kinek volt igaz? A háborút tá-

Elnök: Kinek volt igaz? A háborút tá-

Elnök: Kinek volt igaz? A háborút tá-

Elnök: Kinek volt igaz? A háborút tá-

SPORT

A papirforma szerint sima fordulót, az erők szerint meglepetést ígér a Nemzeti Bajnokság harmadik menete

Cluj, március 12. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság harmadik fordulójának mérkőzése a papirforma szerint nem ígérnek különösebb meglepetéseket. Ismerve azonban a jelenlegi bajnokság különös adottságait és figyelemmel a csapatok váltakozó teljesítőképességeire, könnyen lehetséges, hogy a bajnoki helyezésekben lényegesebb eltolódások következnek. Még az élen is!

Oradean és Aradon dől el, hogy a NAC megtartja-e elsőségét, vagy helyét a Gloria foglalja el. Ugyancsak lényeges módosítást ígér a vasárnapi harmadik forduló a kiesési zóna helyezéseiben is. Itt a mai helyzetet a clujai Universitatea—Unirea Tricolor mérkőzés változtathat. A középcapatok helyezéseiben is várható változás. De tartunk sort.

Aradon Gloria—Kinizsi. Bár a Kinizsi igen jó formáról tett kétszeres bucaresti mérkőzésén tanuságot, alig hihető, hogy az otthonában félelmetes Gloriától csak pontot is vegyen el. A Gloria győzelme valószínű tehát, mely esetben pontszámában beéri a NAC mai pontjait. Ha pedig gólarányán is javít — NAC vereség esetén az ére kerül.

Oradean NAC—AMTE. A hét legérdekesebb mérkőzésének ígérkezik. A NAC otthonában győztesnek látszik. Az AMTE azonban van olyan szeszélyes együttes, hogy jó formában pontot, sőt pontokat vegyen el. Lehet, hogy ezúttal ez nem sikerül, mert a mérkőzésnek a NAC nagy favoritja. Meglepetés azonban nincs kizárva. AMTE győzelmén esetén a munkáscsapat két, sőt három helyet is ugorhat. Ez függ attól, hogy Timisoaran hogyan végződik a Ripensia—Crisana mérkőzés. A bajnokság mai állására jellemző egyébként, hogy a NAC, veresége esetén, a negyedik helyig eshet.

Bucurestiben Venus—Victoria. A gyenge formában levő Victoria igen nehéz helyzetben van a Venus-szal szemben, amely bár megérezheti Sfera hányát, aligha azonban annyira, hogy pontot veszítsen. A Victoriától nagy teljesítmény volna, ha csak pontot is tudna venni a Venustől. De ez a papirforma szerint nem látszik valószínűnek. A Victoriában azonban vannak képességek arra, hogy meglepetést okozzon.

Bucurestiben szombaton Juventus—CFR. Két középcapat helyi derbyje. Az erőviszonyok szerint a győzelmi esélyek a vasutas-csapatnak ígérnek két értékes pontot. Eldöntetlen eredmény sem volna nagy meglepetés, a mérkőzésnek azonban a CFR a favoritja.

Timisoaran Ripensia—Crisana. Az oradeai együttes nagy feladatot teljesítene, ha otthonában megszoritán a bajnokságot. A mérkőzés nagy harcban fog eldőlni minden valószínűség szerint az otthoni csapat javára, bár a Crisana nagyon fogja ambicionálni a játékot mult vasárnapi veresége miatt. Eldöntetlen eredmény is valószínű lehet.

Clujon Universitatea—Unirea Tricolor. A kiesési zóna helyezésére bir nagy jelentőségű. Az Universitatea, ha győz, egy hellyel feljebb kerül, míg az Unirea Tricolor megmarad az utolsó, kissé vigasztalan helyen. Az erőviszonyok szerint egyenlő erejű ellenfelek küzdelméről ígéri a clujai mérkőzés, amelyet azonban az Universitatea megnyerhet, sőt nagyon könnyen. Az U tavaszi feljavult, valamint az Unirea Tricolor gyenge formájára való tekintettel ez valószínű is. Bár számítani kell itt is arra, hogy vasárnapi katasztrófális veresége után az Unirea Tricolornak nagy formája fog kibukkanni. Minden esetben komoly, nagy küzdelmet ígér a vasárnapi clujai mérkőzés, amelynek két pontja rendkívül értékes jelent. A nagy küzdelemben jelentős szerep vár a játékvezetőre is, akinek működésétől nagyban fog az eredmény kialakulása függni. Az eddigi clujai Unirea Tricolor—Universitatea találkozók eredményeire, valamint az ideai formákra való tekintettel az Universitateának előlegezzük a mérkőzés pálmáját.

Gusztáv svéd király, aki Mister G. álnév alatt állandó résztvevője a rivierai teniszversenyeknek, a Davis Cup mintájára vándorkupát alakított, amelyért fedett pályán játszanak az európai országok csapatai. A kupajátékokat október és december hónapokban bonyolítják le. Az első évben a döntő színhelye Stockholm lesz.

Amerika jéghokki válogatottja Londonban nagy meglepetésre 4:3 (0:1, 3:0, 1:2) arányban legyőzte az olimpiai bajnok Anglia válogatottját.

Bucurestiben szerdán délután a Venus barátságos mérkőzést játszott a Kinizsivel. A

fővárosi csapat 2:1 (0:1) arányban győzött P. Válcov és Demetrescu góljaival. A Kinizsi gólját Thierjung lötte.

Fiладельia polgármestere a berlini olimpiász ellen. Newyork jelenti a Rador: Fiладельia város polgármestere, Dawis Wilson, táviratot intézett Baillet-Latour grófhhoz, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnökéhez, vegyék el Németszágtól az olimpia rendezési jogát és

az ideai olimpiai játékok megrendezésével bízzák meg Filadelphia városát.

Fellebbezett a Venus. Bucurestiből jelentik: A Venus sportegyesület a Nemzeti Bajnokság bizottsága határozata ellen, mely szerint a clujai botrányért Sferat és Eladescu ügyvédet hat-hat hónapra felfüggesztették, a Biroul Federalhoz fellebbezte. Az intézőbizottság hétfőn este tárgyalja az ügyet.

KÖZGAZDASÁG

Rövidesen bevonul a japán parasztfonal a romániai piacra

A pamutfonalimportőrök határozottan izgalmias hónapokat értek meg az utóbbi időben. A fejlemények ennek a kereskedelmi ágak a strukturáját hovatovább teljesen megváltoztatják. Alig zajlottak le a Szövetkezeti Központ fonalbehozatala által kiváltott mozgalom hullámai, máris újabb események és várakozások kerülnek előtérbe.

Hitelt érdemlő bucaresti jelentések szerint a Banca de Credit Român érdekes javaslattal járult a kormány gazdasági tanácsa elé, amelyben egy japán exportkonzorcium megbízásából és képviselőiben japán gyártmányú parasztfonalak behozatalának engedélyezését kéri. A javaslat szerint a japán fonal sokkal kedvezményesebb árakon kerülne az országba, mint a

Szövetkezeti Központ áruja, mivel a japán konzorcium a jelenlegi napi árakhoz viszonyítva 40 százalékos árengedményt helyezett kilátásba. A Banca de Credit Român ajánlata egyelőre 50 ezer kgr. fonalnak kompenzációs uton való behozatala engedélyezését kéri olyképpen, hogy a szállítvány ellenében a japánok petróleumtermékek kivételét kéri, melyeket Sziria, Egyiptom és Palesztina piacaira szállítanak.

A kormány gazdasági tanácsa közelebbről dönt a javaslat elfogadása, vagy elutasítása felett.

Érthető, hogy amennyiben ez az első szállítvány megérkezik az országba, a japán áru rövidesen teljesen meghonosodik Románia piacain.

Az ipartestületeket megszüntetik, de megmaradnak a „nemzeti” jellegű iparosegyesületek

Bucuresti, március 12. (Az Uj Kelet tud.) A kormány végleges szövegezésben elkészítette, a törvényelőkészítő bizottság pedig most tanulmányozza azt a törvényjavaslatot, amely pontot tesz az évtizedek hosszú sora óta működő ipartestületek történetére. Ez az intézmény valaha nélkülözhetetlen feladatot töltött be, az impériumváltozás után azonban megkezdődött a csendes haldoklása, aminek valószínűleg az a legfőbb magyarázata, hogy mivel az Ókirályság az ipartestületek intézményét nem ismerte, a kormánykörök szűkségtelenné is tartották azt.

A szobaforgó törvényjavaslatból egyelőre csak kiszakított részleteket ismerünk és így rem tudjuk most még elbírálni, hogy mily intézményekre fog érvénye kiterjedni. A javaslat ugyanis kategórikusan kimondja, hogy az 1884 évi magyar ipartörvény 122 és következő szakaszai értelmében működő ipartestületek véglegesen feloszlhatnak, ugyanak-

kor azonban azt is előírja, hogy fel fogják oszlatni az összes kereskedelmi, kisipari és munkás-testületeket, korporációkat is. Ez az intézkedés talán abban lel magyarázatát, hogy a kormány a jövőre nézve is meg akarja tiltani azt, hogy az Erdély területén nemrégiben alakult és túlzottan nemzetieskedő irányzatot követő Román Iparosok, Kereskedők és Munkások Testületei (Reunion de Industrie, Comert și Muncitori) ne élvezhessék azt a privilegizált helyzetet, amit ez a javaslat biztosít a számukra.

A törvényjavaslat ugyanis előírja, hogy a feloszlási tilalom ezekre a testületekre, amelyek semminképp közjogi funkciót nem teljesítettek és teljesítenek, s amelyek a múltban oly magatartást tanusítottak, amely a nemzetiségi igazítás minden kritériumát kimerítette, amelyek gyűlésein és „kulturális” értekezletein a Cion Bölcselnek pamfletjét ismertették és népszerűsítették, ezekre a tes-

tületekre a feloszlás nem vonatkozik. Ezeket a kivételes elbánással a törvény határozatlan megadja ezeknek a testületeknek és clujai központjának a közjogi jelleg színeztetését is.

Ezt a privilegiumot azzal indokolja a kormány, hogy ezek a testületek „nemzeti” szempontokból különleges elbírálás alá esnek. A törvényjavaslat egyúttal intézkedik az ipartestületek és a többi, feloszlatható egyesületek vagyonának hova fordítása felől is, amennyiben előírja, hogy a testületek vagyona a munkakamarákra száll át. Amennyiben ez a vagyon defícites, a munkakamaráknak jogukban áll a vagyon átvételét megtagadni.

Mai idők

Chaplin-bemutató a Select-mozgóban.

Külföldön eleinte kétkedéssel fogadták az előadás után pedig tomboló sikert aratott. A legnagyobb lapok áradó kritikában csodálták. Nem egyszerű filmbeszámolóban. Hosszu, komoly értekezések jelentek meg róla. Sőt az egyik párizsi ismert hetilap odáig ment áradásában, hogy Chaplin humorát a nagy francia filozófusnak, Bergsonnak a nevetéről felállított koncepciójával hasonlította össze. Ebben a filmben önmagát multa Chaplin felül. Amit nyújt az a legizisztább művészet. Mindenhez szükséges tudni, hogy Chaplin, ez a csodálatos, sokoldalú színész, nemcsak főszereplője, hanem szcenáriumírója és rendezője is a mai időknek. A Mai idők pedig több, mint színművészet, utólrhetetlen társadalmi szatíra.

A filmnek nincsen összefüggő meséje. Futószalag-szerűen peregnék az egymáshoz csak laza kapcsolattal fűzött események, amelyeknek Chaplin a főhősük, és csak arra jök, hogy a film intencióit minél plasztikusabban kidomborítsák. Ez pedig teljes mértékben sikerült. A főhős Chaplin, aki nem tud, de nem is akar elhelyezkedni a rohanó, kavargó életben és éppen ennél fogva adódnak a sokszor tragikumba fuló komikumok. A néző harsogó kacagásban tör ki, pedig a vásznon Chaplin fájdalmas humorral figurázza ki az egész társadalmat, futószalagjával, racionalizált munkájával, időmegtakarító etetőgépjével, közbiztonságával stb.

Hatalmas modern racionalizált munkára berendezett gyárban indul meg a film meséje. Chaplin a futószalag előtt. Egyáltalán nem beszél. Ez egyéni ujtítás a hangos filmek között. Ahogyan kezében tartott két csavar-szortólójával monotonul erősíti a futószalag elszárguló csavarjait, utólrhetetlen. Ahogyan idegokoskasan végzi tovább ezt a gépies mozdulatot munkavégzéssel is, ahogyan rángatózik és öngyng táncmozdulatok kíséretében, feledhetetlen.

Megszemléljük közben az egész modern gyárat. Kémlelő ablaku igazgatósági szobájával, amely gombonyomásra mutatja az igazgatónak a futószalagnál rángatózó gépmerebet. A racionalizált munka nagyobb dícsőségére etetőgépet látunk, amely arra hívott, hogy a munkás étkezési idejét a lehető legkisebbre szorítsa le. Ha ez egyelőre még fantázia is, de mondhatjuk, hogy Chaplin fantáziája látnoki színvonalon csapongott. Az ember (Chaplin) keze megcsuszlik, a futószalag tovább rohan. A munkás idegokotot kap. Kórházba kerül és ezzel együtt megindul Odisszejája is. Innen az uccára jut, felkap egy vörös zászlót, amit egy kocsi elejtett, utának rohan, hogy visszaadja. Véletlenül mögé kerül egy tüntető sztrájkoló csoport, amely fut a zászló után. Lefogják, azt hiszik, hogy a vezető volt. Börtönbe kerül. Innen is kiszabadul. Véletlenül. Mert kokainmámorban kiszabadítja a rabok által lezárt fogházvezetőket. Ismét az uccán van. Megismerkedik egy fiatal csavargóval (Paulette Goddard). Együtt rojják az uccákat, keresik az elhelyezkedést. Végre a leány, mint táncosnő, bejut egy dancingba. Beajánlja barátját is pincének. Itt aztán ismét remekel Chaplin. Ahogy kigunyolja a tánc örültjeit, az egymás mellett topogó tömeget, amely olyan „tapintatlan” és olyan „kiméletlen”, hogy Chaplint hullámszerűen dobálják ide-oda a megrakott ételes tálcával. Ismét el akarják csapni, de mint énekes, még kíséretet tesznek vele. Ragyogóan táncol, mókázik, énekel. Sikere van, a két sorsüldözött már-már bevez, amikor megjelenik a rendőrség. A leányt, mint veszedelmes csavargót, letartóztatják. Megszöknek és ismét az országúton vannak. Uj életet kezdenek. Mind-ez ragyogó zenei aláfestésel.

Nyugodtan megállapíthatjuk, Chaplin minden eddigi filmjét felülmulta ebben az alkotásában. Partnereje pedig a fiatal és tehetséges Paulette Goddard, Chaplin legfrissebb menyasszonya is remekelt. H. E.

Palestine Maritime Lloyd

(egyedüli hajójárat, mely palestinai lobogó alatt közlekedik Románia és Palesztina között. Rendszeres utas- és áruszállítás.)

A legközelebbi hajóindulások Constanțăból Haifába:

Har Zion	március 19	Har Carmel	április 16
Har Carmel	március 29	Har Zion	április 22
Har Zion	április 5	Har Carmel	május 3

Jegyek kaphatók az

Uj Kelet utazási osztályánál

mint a Dr. A. Mibasham vezetése alatt álló

„Kedem” utazási iroda

erdélyi és bánáti vezérképviselőtől.

Teherszállítási ügyekben a

Lazar Bercovici Constanța

vezérigénység szolgál felvilágosítással. Casuta Postala 65, Tel. 174. Táviratcím: Bercovici

A braz

Rio de Janeiro parlament k... zott meg, m... váhagyásával a politikai és... re súlyos s... rendelkezései kiterjednek é... ciális rend e... büntetéssel s... ból áll hat... rend elleni v... cionálásáról... állapítja meg... 14. szakasz

Mihaiache a

Bucuresti, rasztpárt főv... kettét adott... Lupu tisztele... tek részt az... szólaló dr. Lu... ra mondott p... szlétek Potár... Negruzi Ella... Lepadatu, Co... Iacobescu, G... Costachescu,

Izga a szü

Szülökiüldöt

Arad, márc... tásügyi min... amellyel bevez... előtti és délut... gedetlenségét... A diákoknak l... a másnapi lec... eltekintve, az... egészségi szem... Az aradi sz... gu kérdésben... nagyteremben... amelyen éles k... közkutatásügy... Popa Constant... te az ülés... majd rámutat... aradi, hanem... terheket ró a... Ciuhandu taná... lasztották meg... olvasta Chisine... aláírással hoz... az érdekelt szü... tékben csatlak... tekezlete által... Cucu Vasile... ségügyi szempe... — Káros ez... — mondotta a... déshen lévő di... hetetlenség, ho... cig tartson, le... hetenként 37... ezenkívül a cse... rad pihenésre, Hiszen az a gy... helott. A munk... dolgoznak, hog... egy diáktól, ho... az iskolában le

A braziliai példa!

Büntetőtörvény az antiszemita agitáció és támadások ellen

Braziliában a felekezeti izgatást is államellenes cselekedetnek deklarálták

Rio de Janeiro, március 12. A braziliai parlament közbiztonsági törvényt szavazott meg, melyet a köztársasági elnök jóváhagyásával életbe is léptettek és amely a politikai és szociális rend elleni vétségek re sulyos szankciókat ír elő. A törvény rendelkezései az antiszemita agitációra is kiterjednek és azokat is a politikai és szociális rend elleni vétségeknek tekintve büntetéssel sújtja. A törvény 52 szakaszból áll hat fejezetre osztva. A szociális rend elleni vétségekről és azoknak szankcionálásáról többek között a következőket állapítja meg a törvény:

14. szakasz: Közvetlen izgatás társadal-

mi osztályok elleni gyűlésekre. Büntetés: 6 hónaptól két évig terjedő cellafogság.

15. §: Társadalmi osztályok izgatása erőszakos eszközökkel való harcra. Büntetés: 6 hónaptól 2 évig terjedő cellafogság.

16. §: Izgatás erőszakos eszközökkel folytatott felekezeti harc. Büntetés: hat hónaptól két évig terjedő cellafogság.

17. §: Merényletekre való izgatás, vagy azok előkészítése élet és vagyon ellen, ha az izgatás vagy előkészítés politikai vagy felekezeti teóriák és okok miatt történik. Büntetés: 1-től 3 évig terjedő cellafogság.

Ötszázteritikes banketten ünnepelték Luput

Mihalache a banketten bejelentette, hogy pártja teljes egészében megvalósítja programját

Bucuresti, március 12. A nemzeti parasztpárt fővárosi szervezete tegnap bankettet adott az Athenee Palaceban dr. Lupu tiszteletére. Több, mint ötszázan vettek részt az ünnepi vacsorán. Az első felszólaló dr. Lupu volt, aki Károly királyra mondott pohárköszöntőt. Azután beszéltek Potarca, Radulescu, Mehedinti, Negruzzi Ella, Moldoveanu Victor, Vasile Lepadatu, Corodeanu, Sauciu Saveanu, Iacobescu, Gafencu, Moldoveanu Victor, Costachescu, Madgearu, Mihalache és végül ismét Lupu.

Mihalache beszédében hangsúlyozta, hogy pártja teljes egészében meg fogja valósítani programját. Lupuban az egész embert, a rendíthetetlen karaktert, a parasztpártot és a pártjának vezetőjét üdvözölte, akinek szónoki képességei mély intelligenciával párosulnak, Lupu válaszában rámutatott arra, miként tért vissza két évvel ezelőtt a pártba, majd kifejtette, hogy Mehedinti győzelme a demokrácia sikere.

Izgalmas gyűlésen tiltakozott a szülők értekezlete a sérelmes iskolarendelelet ellen

Szülőküldöttség indul Aradról Bucurestibe. Ha a miniszter nem vonja vissza rendeletét, a diákok tüntetesképpen nem járnak iskolába

Arad, március 12. Angheliescu közoktatásiügyi miniszter legutóbbi rendelete, amellyel bevezeti a középiskolákban a délelőtti és délutáni tanítási rendszert, elégedetlenséget váltott ki a szülők köréből. A diákoknak így nem marad idejük, hogy a másnapi leckékre készüljenek, de ettől eltekintve, az egész napon át való tanulás egészségi szempontból is káros.

Az aradi szülők ebben a nagyfontosságú kérdésben ma délután a városháza nagytermében értekezletre jöttek össze, amelyen éles kifakadások hangzottak el a közoktatásiügyi miniszter rendelete ellen. Popa Constantin kulturatanácsos ismertette az ülés összehívásának jelentőségét, majd rámutatott arra, hogy nemcsak az aradi, hanem a megyei diákokra is nagy terhet ró a rendelet. A gyűlés elnöke Csuhandu tanárt, szentszéki tanácsost választották meg, ezután Popa tanácsos felolvasta Chisineu-Cris társadalmának sok aláírással hozzáintézett levelét, amelyben az érdekeltek szülők közlik, hogy teljes mértékben csatlakoznak az aradi szülők értekezlete által hozott határozathoz.

Cucu Vasile dr. városi főorvos egészségügyi szempontból bírálta a tantervet.

— Káros ez a délelőtti-délutáni tanítás — mondotta a főorvos — mert a fejlődésben lévő diákok testileg visszaveti. Lehetetlenség, hogy egy tanítási óra 60 percig tartson, lehetetlenség, hogy egy diák hetenként 37 óráig az iskolában legyen, ezenkívül a cserkészettel törődjék. Mi marad pihenésre, szórakozásra és játékra? Hiszen az a gyermek, aki nem játszik, az halott. A munkások is naponta nyolc órát dolgoznak, hogyan lehet akkor követelni egy diáktól, hogy délelőtt is és délután is az iskolában legyen? Mikor tanul? Mikor

törődik az egészségével? Nyelveket, zenét nem is tud tanulni!

Eppen elegendő lenne, ha a diák reggel nyolc órától délután egy óráig lenne az iskolában, a délután arra kell, hogy megtanulja a leckéjét és pihenjen.

Indítványozza, hogy forduljanak a közoktatásiügyi miniszterhez a sérelmes tanítási rendelet visszavonása érdekében.

Pop Teodor dr. a szülők aggodalmát tolmácsolta. Hangoztatta, hogy a falvakban lakó román szülők gyermekei éppen a közoktatásiügyi miniszter legújabb rendelete értelmében nem tudják folytatni tanulmányaikat, mert sem villamoson, sem vonaton nem járhatnak Aradra és vissza naponta.

Trimitioni Traian iparfelügyelő arról beszélt, hogy nemzetvédelmi szempontból sem engedhető meg, hogy a mai gazdasági helyzetet erősen megérvő ifjúságot ilyen megpróbáltatásoknak tegyék ki. Indítványozza, hogy öfenségéhez távirattal forduljon a gyűlés és tiltakozzék a rendelet ellen. Ajánlja, hogy abban az esetben, ha nem vonná vissza a rendeletet a közoktatásiügyi miniszter, a diákok lépjenek sztrájkba. Vicas Iuliu dr. és Fuchs Albert dr. ügyvéd hozzászólásai után Csuhandu dr. szentszéki tanácsos mondott nagyhatású beszédet, amelyben a pedagógus éles meglátásával boncolta az új rendeletet, valamint a tanterv hibáit. Szerinte első sorban szükség van a tanterv gyökeres megváltoztatására, valamint új s egységes tankönyvekre, amint ezt az egyik felszólaló. Riscuta ezredes is kifejtette.

Indítványozza Csuhandu dr., hogy a szülők küldjenek Bucurestibe küldöttséget, amelynek visszaérkeztéig függesszék fel a

sztrájkra vonatkozó elhatározásukat és ha a válasz nem lenne kedvező, akkor kezdjék meg az akcióit.

Cotioiu Romulus dr. polgármester ugyan csak arra kérte a szülőket, hogy a sztrájk eszméjétől álljanak el, szerinte a közoktatásiügyi minisztert szép elgondolás vezette a rendelet kiadásával, azonban lehetséges, hogy az a gyakorlatban nem vált be megfelelően.

Ezután a gyűlés elhatározta, hogy Arad képviselőit kéri fel, a közoktatásiügyi mi-

niszternél való közbenjárásra, ezenkívül Trimitioni mérnök és a szülők két delegátusa utazik Bucurestibe, hogy eljuttassa a legmagasabb fórumokhoz az aradi és aradmegyei szülők tiltakozó memorandumát.

Vasárnap újabb gyűlést tartanak, amelyen meg tárgyalják a választ s akkor döntenek végleg. Elhatározták még, hogy más városok szülőit is felkéri a csatlakozásra, illetve együttműködésre. Az értekezlet Csuhandu dr. zárószavaival ért véget.

Cuza professor tüdőgyulladásban súlyosan megbetegedett

BUCURESTI, március 12. A C. Cuza professor, a nemzeti keresztény párti elnöke tüdőgyulladásban megbetegedett. Orvosai igen súlyosnak találják állapotát, tekintettel a beteg előrehaladott korára. A keresztény párt vezető köreiből nagy aggodalommal tekintenek a betegség ki-menetelére.

Grosz Jenő banditának nevezte tisztviselőit és felháborodva tiltakozott a hamisítás vádjá ellen

„Ezek az emberek kompromittáltak becsületes cégemet” — mondotta a vizsgálóbíró. Még nem adtak ki Grosz ellen letartóztatási végzést

Bucuresti, március 12. Grosz Jenő kihallgatásával kapcsolatban a következő részleteket közlik:

Amikor Stanescu vizsgálóbíró megmutatta a hamisításokat, ez felgrott és így kiáltott fel: Az én tisztviselőim követték ezt el? Akkor ők banditák és remélem, hogy letartóztatják őket?

— Természetesen — felelte a vizsgálóbíró — de ők azt mondják, hogy az Ön utasítására tették.

— Nemcsak, hogy nem volt közöm az ügyhöz, — méltatlankodott erre Grosz — de még feljelentést fogok ellenük intézni, amiért kompromittáltak a cégemet. En so-

kat tettem ennek az országnak kereskedelme érdekében és ezek az egyének egész munkámat diszkreditáltak.

A fővárosi lapokban megjelent hírekkel ellentétben egyelőre nincs szó arról, hogy a Grosz-ügygel kapcsolatban újabb letartóztatási parancsot adnának ki valaki ellen. Egyébként Grosz ellen sem lett ilyen végzés kiadva. Még nincs elegendő támpont a letartóztatási parancs megindoklására, mivel Grosz még nem lehetett szembesíteni a vacaresti börtönben fogvatartott több hamisítóval, mert mint ismeretes a börtönben tifuszbajrárvány dult és a letartóztatottak izolálva vannak.

A Cur Salom társaság palesztinai társaskirándulása

Mint ismeretes, a Cur Salom társaság május hó 10-én tartja ezévi közgyűlését Haifában. Arra a rendkívüli érdeklődéssel való tekintettel, amely a tagok körében a közgyűlés iránt megnyilvánul, a Cur Salom haifai irodája elhatározta, hogy közös kirándulást szervez a tagok részére egy a hajót, mint a palesztinai tartózkodás tekintetében. A haifai irodája a kirándulás európai részének megszervezésével az Uj Kelet szerkesztőségét és dr. Neumann Vilmos urat bízta meg.

A kirándulótársaság május 3-án indul Constantinából a Har Carmel nevű zsidó hajón. A haifai iroda a palesztinai tartózkodásra nézve nyolcnapos programot dolgozott ki, amely a közgyűlésen való részvételen kívül felöleli az egész új zsidó Palesztina megtekintését.

A kiránduláson azonban részt lehet venni úgy is, hogy csak a hajót utaztatják meg közösen, míg a palesztinai tartózkodás egyénileg intézhető.

A hajóuton való részvétel díja Haifától Constantináig és vissza a következő:

I. osztály 9000.— lej.

II. osztály 7000.— lej.

— Timisoara város különös módon visszairatta magára Totisz Rezső egyik ingatlanát. Különös eset tartja izgalomban Timisoara egész társadalmát. A városi tanács tegnapi ülésén meglepetésszerűen utasította a timisoarai telekkönyvi hivatalt, hogy a Totisz Rezső belga konzul tulajdonát képező háromemeletes bérpalotát a város nevére írja át. Az eset előzményei a következők: Dr. Cimponeriu Virgil városi főügyész egy magánbeszélgetés során értesült arról, hogy Totisz Rezső Str. August 3 sz. alatti palotája valamikor a város tulajdona volt és azt Totisz a háboru utáni években vásárolta meg Timisoara városától. Dr. Cimponeriu a Consiliul Dirigent egyik határozata alapján, amely határozat kimondotta, hogy a városok és magánszemélyek között 1918 dec. 1 után kötött adásvételi ügyletek semmiek, az eredeti adásvételi szerződés felkutatására indult. Hosszas utánjárás

Ezenkívül 80, ill. 120 lej behajózási illeték.

A palesztinai tartózkodás költségei nyolc napi teljes ellátással, autókirándulásokkal, borraivalokkal együtt kb. 7 angol fontot foghatnak kitenni.

A Cur Salom társaság haifai irodája ezúton hívja fel tagjainak figyelmét, hogy mielőbb jelentsék be az Uj Kelet szerkesztőségénél, vagy dr. Neumann Vilmos urnál, (Cluj, Str. Berthelot 12.) részvételi szándékukat, mert a nagy turistaszekcióna való tekintettel, idejében kell gondoskodni egy a hajón való elhelyezéséről, mint a palesztinai hotel-ellátásról.

A kirándulóknak Palesztinára érvényes utlevéllel kell rendelkezniük. A kirándulás rendezőse szívesen vállalja az Európára érvényes utlevelek valóbilizálását Palesztinára, valamint az angol vízum megszerzését. A valóbilizálás ára 300.— lej. Az angol vízum díja és költsége, orvosi bizonyítvánnyal együtt, 700.— lej. Az angol vízum megszerzéséhez legalább hat hónapra érvényes utlevél és 42,000 lej készpénz vagy bankgarancia szükséges.

után sikerült a szóbanforgó szerződést a városi irattárban felkutatni és a szerződés birtokában az ingatlan visszavétele ügyében az eljárást megindítani. A törvényes formák között létrejött adásvételi szerződés 1917-ben kelt és azt jóváhagyás végett a város felterjesztette a budapesti belügyminisztériumhoz, a jóváhagyó végzés azonban a közbejött forradalmi idők miatt csak 1919-ben érkezett vissza. Ez adta meg a jogi alapot dr. Cimponeriu Virgil akciónak, amely a tegnapi tanácsülés határozatával egyelőre teljes sikerrel járt. A városi tanács hajlandó a vételár összegét, 900 ezer lejt, Totisz Rezsőnek visszafizetni, ezzel szemben ragaszkodik 1917-től a mai napig befolyt házbérek és egyéb jövedelmek megtérítéséhez. Ez az összeg kb. 10 millióra rug. Totisz Rezső nem tartózkodik az országban s így a fenti határozatról semmit sem tud.

IRÓK ÉS IRÁSOK

A „Csendes Don“

Michail Solochov világhírű regény-ciklusa: „A Csendes Don“, amelynek eddig már két kötete jelent meg magyarul, kétségtelenül egyik legmaradandóbb irodalmi alkotása korunknak. Solochov ugyanis az első, aki szépirodalmi formában feldolgozta az orosz birodalom átalakulásának történetét. Maradandóságát nagyszerű elbeszélő művészetén túl tényei és tárgyilagossága biztosítja, népességét pedig az a különbség magyarázza, amivel szívesebben olvassuk az emberek regényformában feltálat történelmet, mint nyers historikumot.

Michail Solochov regénye időben 1910 körül kezdődik. Színhelyül kiválasztja Oroszország egyik nagy területét a Don két partján elterülő kozákkövidet és központi helyül annak is egyik kis faluját, Tatarszkot. Ebből a faluból vonul be aztán háborúba a regény főhőse: Grigorij, egy becsületes gondolkodású kozákfiú, aki ettől kezdve, kint a fronton, majd a különböző forradalmi fázisokban, valóságos lelkiismeretének szűrőjén engedi át a körülötte történő eseményeket.

A regény zajló lapjain meg-megjelennek az orosz átalakulás vezető személyei, kezdve II. Miklós cártól, Leninnek keresztül, akiknek származásáról hallatlanul érdekes beszélgetést folytatnak egymás között a kozákok. Denikin és Franchet D'Espérayig, az intervenció antantmisszió Belgrádból odautaztatott megbízottjait, mindazok, akik ebben a nagy metamorfózisban szerepet játszottak. Magunk előtt látjuk hosszú-hosszú hónapokon keresztül véresen harcolni egymással a vörösek és fehérek és Solochov mindegyik meg tudja őrizni higgadságát, akkor is, amikor a vörösek egy egész tisztosztágot megszárolnak le és akkor is, amikor a fehérek a híres Podtjelkov-expedíciót állítják a gödör elé. Rendkívül izgalmasak azok a tanácskozások, amelyek az író időnként ismert: hol az ellenforradalmi táborokot, Alek-szejevet, Romanovskijt, Denikint, Kolcsakot látjuk együtt, amint térképek felé hajolva, igyekeznek hadműveleteik további terveit kidolgozni, hol egy vörös négygyűlésen vagyunk valamelyik falu piacán, majd látjuk a vörösek és fehérek megbízottait, amint együttes fegyverszünetről tárgyalnak, tanul vagyunk Kaljedin öngyilkosságának (az ellenforradalmi hadsereg legfőbb parancsnoka volt) ugyanugy, amiként teljes emberi alakjában hozza elénk a százszázalékosan becsületes Buncsuk és szerelmese, Pogudko Anna gépfegyver-lövész nő személyét; utóbbi eliesik, míg Buncsukot a Podtjelkov-expedíció tagjaként agyonlövik.

Es ahogy léleklük, lüktet a kétféle front és annak minden egyes alakja és ahogy Remarque-kal vetekező realizmussal döbbennek elénk az ütközetek, sebesülések, pusztulások, ép olyan pompás, elihető ábrázolással festi Solochov a regény fontosabb szereplőinek egyéni életét és az események színterét. A köteteken átvonul egy-egy emberpárna a szerelmi élete, így először Grigorijnak s Akaszinjának féltelen fellángolása, majd Buncsuk és Pogudko Anna szenvedélye, aztán Lesztnickij hadnagy és Akaszinja viszonya. — Ez a Lesztnickij hanagy különben is egyik főalakja a regénynek, benne az író azt a tisztességesen gondolkodó, meggyőződéses ellenforradalmárt mutatja be, aki ószintén ragaszkodik a cárhoz, szolgálja hazáját, tiszteli és szereti feletteseit és éppen becsületességénél fogva sokszor ugyaugy elgondolkodik, mint Grigorij: vajjon csakugyan az ő pártjukon van-e az igazság és nem-e a másik oldalon? Solochov bemutatja a kozákkövid életét a háború alatt, amikor otthon alig akadt férfi és egy-egy menyecskének még az apósa vagy egész fiatal gyerekek is jók voltak szerelemre.

A legfőbb erőssége Solochovnak a meglepetésképesség. Tolla alól a maguk valóságában keinek életre mezők, erdők, naplemente, hóvihar, egy-egy rövid mondatában olyan tökéletes képet ad, hogy ez szinte egyedülálló a világirodalomban. — Nem hiába lett világhíres „A Csendes Don“, nem hiába haladta túl a különböző európai nyelveken a kétféle példányt a kritika nem ok nélkül állítja Michail Solochovot, a maga alig harminc egynehány éves

Orvos! Mérnök! Gyár!

Minden német (25% redukción), francia, stb. folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető Lepage-nál Cluj. A lapok közvetlenül kapja a kiadó. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól, Cluj, jelezve, mely szakma érdekli.

Vasárnap, március 15-én este nagy KKL-táncestély a Vivó Clubban

Mindenki ott lesz. Szencziácós ötletek

fiatalosságában a legnagyobb orosz írók, Gogoly, Tolstoj, Goncsarov galériájába. Amióta azonban a leghálásabbak lehetünk Solochovnak, az kétségtelenül az, hogy Oroszország átalakulásáról, amelyről a különböző pártállásúak szemlélve keresztül annyi eltulzott leírás olvashattunk, végre tiszta képet nyújt s ha ez a társadalmi rendszer is átalakulna ott egyszer, az utókor számára meg fog maradni Solochov nagy regénye, amely elmeséli majd, hogy ez a nagy orosz vajdaság is mennyire emberi volt, a jónak és a rossznak keveréke s a két alapvető érzés: a tartósabb önzés és a csak pillanatokra fellángoló önzetlenség küzdelme egymással az emberi ke-

lemben.

Előkészületben van „A Csendes Don“ harmadik kötetének magyar kiadása is és — amint értesülünk — Michail Solochov most írja a negyedik kötetet, amely valószínűleg befejezése is lesz a hatalmas regénynek. Az eddigi köteteket Szurán Renée és a kitűnő Benamy Sándor fordították magyarra, mindkettőn hűségesen és gondosan igyekezvén szolgálni Michail Solochov rendkívüli tehetségét. „A Csendes Don“ magyarul az Epecha Könyvkiadónál jelent meg, amely e nagyhorderejű mű megjelentetésével komoly és becsült nevet szerzett magának az olvasó közönség előtt. (Y)

Arab bandita törrel támadta meg a jaffai tengerparton a belga és olasz konzulokat

Jeruzsálem, március 12. Jafától délre, a tengerpart melletti uton, Bajit Vegan zsidó kolónia mellett egy arab törrel a kezében megtámadta a belga és olasz konzulokat, akik a tengerparton sétáltak. A megtámadott konzulok szerencsés mozdulat tal, mintha revolver után nyulnának, sakkban tudták tartani támadójukat és ily módon be tudták húzni a zsidó kolónia területére, ahol már biztonságban voltak. Támadójuk közben elmenekült.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, március 13.

Bucuresti. 11.30: Lemez. 17: Stefanescu zenekar. 19.35: Operaközvetítés. 23: Rádiózenekar.
Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemek. 10: Hírek. 13.30: Hanglemek 17: Ilyés Gyula költeményei. 18: Szalonzene. 19.30: Közvetítés az Operaházból, Wagner: Tannhäuser. 23.30: Jazz. 24.05: Hírek.
Bécs. 17.30: Haydn: G-dur zongorahármas. Brahms, Schubert művek. 20.05: A szimfonikus hangversenye.
Belgrád. 20.40: Népdalok.
Brünn. 21.40: Filmmuze.
Brüsszel. 19.30: Liszt-művek zongorán.

20.15: Dalok és áriák. 23.25: Lakmé lemezek. Milánó. 21: Szimfonikus hangverseny. Prága. 21: Rádiózenekar. Rádió Paris. 18: Poulet zenekar. Róma. 17: Hangverseny. Strassbourg. 18.30: Zenekar. 21.30: Szimfonikus hangverseny. Toulouse. 18.45: Könyvi zene. 19.40: Francia dalok. 20: Szalon zene. 20.40: Argentina zene. 21.25: Régi francia dalok.

Szombat, március 14.

Bucuresti. 11.30: Lemezek. 17: Katonazene. 18.15: Rádiózenekar. 20.05: Jazz. 21.45: Motzoi zenekar. 23: Marcu zenekar.
Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemek. 10: Hírek. 13.20: Szalonzene. 19.25: Cigányzene. 23: Hanglemek.
Belgrád. 12: Rádiózenekar. 13.15: Népdalok. 19.50: Rádiózenekar. 23: Tánclemezek. Milánó. 20.35: Opera. Prága. 18.05: Zenekar. Rádió Paris. 17: Könyvi zene. 21.45: Opera. Riga. 17.30: Orgonaszóló. Róma. 17.15: Citeranegy. Stockholm. 21: Régi tánczene. Toulouse. 19.40: Operaáriák. 20.40: Vegyes zene. Varsó. 12.10. Könyvi zene. 22: Szimfonikus hangverseny. Zagreb. 17.15: Rádióegy. 21.30: Tamburaz.

A pénzügyminisztériumban tartott értekezletről szerdán érkezett vissza Clujra Tósa kerületi inspektor, aki magához kérte a behajtási adóhivatalok főnökeit és köztük velük az inkasszó megszűntetésére kapott miniszteri utasításokat.

Senki sincs arra kárhóztatva, hogy egész életén át másokat szolgáljon.

Önre is gazdagság és jólét vár, ha állami osztálysorsjegyet vesz a

WAGONS-LITS/COOK

főelarusítótól.

merő az itt vásárolt sorsjegy már fél nyereget jelent.

Cluj, Piata Unirii 18.

JAWOL

a legideálisabb idegesillapító.
Gyógyít hűlést, grippt.
Szünteti fej- és fogfájást.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMAN OPERA MŰSORA:

Pénteken, március 13-án: A „Comedie Française“ turnéja.
Vasárnap, március 15-én (este): Orfeusz az arvilágban.
Hétfőn, március 16-án: Turandot (munkáselektadás).

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Pénteken szenzációs premier! A legújabb Charlie Chan film: A mumia titka. (Charlie Chan Egyiptomban). Fősz.: Warner Oland. Film előtt új journal. A világhírű Charlie Chan sorozat kiemelkedő slágere.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Két szenzáció: I. Stefan Zweig regénye: Amok. Inkijioffal. II. Kereszt és kard. Don José Moykával.
Vasárnap délelőtt 11 órakor iskolai matiné: Tarzan II. (Tarzan és pajtása) Jonny Weissmüller-rel és 4 Micky Mauss és 2 journal. Helyárak: 9 és 13 lej.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

Pénteken 3, 5, 7 és 9 órakor: A Rotschild-filmárma. Monumentális színdarab filmárma. Főszerepekben: Boris Karloff és Loretta Young. Helyárak: 10 és 12 lej.

Hetenkénti utazást rendez PALESZTINÁ-ba

O. R. T.

Organizátia Román de Turism s. a. r. a Serviciul Maritim Roman képviselete Bucuresti, Bd. Take Ionescu 3. Tel. 4-41-65. Legmegtérőbben vállal mindennemű tengeri szállítást. Prospektusul és ingyenes felvilágosítást szolgát. O. R. T. Org. Rom. de Turism s. a. r. CLUJ, Cal. Regele Ferdinand 33. Telefon 10-26.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 száza ék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Jömegejelenésű, szorgalmas, orthodox, önhibáján kívül elvált, harmincas, önálló kereskedő, abszolút finomlelkű, intelligens, vállalkos, 22-23 éves leány vagy gyermektelep asszony ismeretségét keresi, házasság céljából. Hozomány-kérdés fontos, de másodrendű. Adott esetben egzisztencia-csere is lehetséges. Fényképes levelet, diszkréció mellett „Várva-várt otthon“ jellegre e lap kiadóhivatalába.

Gyorsíró állást kaphat. Ajánlatok „Kereskedelmi vállalat“ jellegre.

ITAL-CGYNOKÓT KERESUNK. JELIS: „BOR SZAKMA“.

Jobb minden leányt alkalmaz koszt fizetéssel „Pardess“ bodega.

Megérkezett a tavaszi divat, gyermekruhát mindenki az „Er-ká“-nál varrat. Eminescu 11.

Feltűnően csinos, fiatal urinó, többmillió készpénz és ingatlan hozománnyal férjhezmenne. Érdeklődőknek fényképét megküldöm. Bizon Ferenc, házasságközvetítő iroda, Timisoara.

Az Ország

Str. Segura 7.
pénteken, március 13-án
zött dr. Blind

— Katonai z...
Rómából jelent...
ja elrendelte z...
az északi tart...
tonák és civilek...
utalt ki az épít...
gőga-építési Aldo...
cna tábori rab...
kötő vissza. Asm...

— Jakob Wa...
ve. Bécsből j...
Thomas Mann...
kelhívást intéz...
tatván arra, hog...
Alt-Ausséeben c...
schilling költsé...
vet akarunk áll...
rók felszólítják...
met zsidó író n...
járuljanak hozzá...
állításához.

— VÖRHE...
EGY BUCUR...
Bucurestiből je...
Haret gimnázium...
tanulók között...
kiütéses tífusz...
sége, hogy a k...
elrendeli az ós...
bezárását.

— Május első...
ünnepek lesz...
ből jelentik: M...
riumban a Bucur...
jain tartandó sz...
sága. Mint ism...
Bucurestilor ker...
rendezőbizottság...
Seba eszeshöz...
vet, továbbá Ser...
dulescu tábornok...
cheshozlovák és j...
ja szokások meg...
rammjában ki fo...
tádrítását és az...
szlovák, valami...
gok is.

— A férfi mind...
gyar humorista...
déságával a hum...
regjobbjal közé...
dalomnak által...
akad. Az ember...
viszonyoknak m...
kedvez a humor...
kozott örömmel...
sajtó és a kriti...
gényét. 250 lap...
keménykötésben...
reskedésben, va...
a Rózsavölgyi K...

— A sibui Z...
Bensőséges ünne...
dőségének, amik...
áldozatkészsége...
Olvasókör“ fel...
zett négy terme...
biu zsidó társad...
bankett keretében...
megnyitását, a...
lesz a sibui zsidó...
zsidó megmozdu...
első felkőszöntő...
az olvasókör el...
dor hitközségi el...
ben, Grünberger...
vetség nevében...
nögyet és WI...
szerencsek-vánat...
gultaln lefolyt...
mos felkőszöntő...
éjszakai órákig...
öntetlen fejezte...
e nagy áldozato...
hont, nemcsak...
vonatkozásában...
vasókör létrej...
társunk, Rieger...
kon keresztül k...
létrejöttén fárad...
ság érdekében...
ket szerzett ma...
berendezése, H...
hitvesének isme...
melyhez Korn S...
gyönyörű zsidó

HIRK

Az Országos Zsidó Párt Cluj-i Igazgatójának

Str. Saguna 7. az ált. fogv. irodájában pénteken, március 13-án déli 1-1/2 óra között dr. Binderweiss L. tart inspekción.

Katonai zsinagóga az abesszin fronton. Rómából jelentik: Eritrea olasz kormányzója elrendelte zsinagóga építését Asmarában, az északi tartomány fővárosában, zsidó katonák és civilek számára és 150 ezer lírát utalt ki az építkezési költségekre. A zsinagóga-építést Aldo Sonnino és Amedeo Terracina tábori rabbi kezdeményezésére vezették vissza. Asmarában ezer zsidó lélek lakik.

Jakob Wassermannnak még nincs sírköve. Bécsből jelentik: Bécsi művészek és írók Thomas Mann és Bruno Walterrel az élen, felhívást intéztek a nagyközönséghez, rámutatván arra, hogy Jakob Wassermann sírját Alt-Ausséeben csak kis fatábla jelzi. Kétezer achilling költséggel egyeztet, de méltó sírkövet akarnak állítani az elhunyt költőnek. Az írók felszólítják mindazokat, akik a nagy német zsidó író műveiből táplálkoztak, hogy járuljanak hozzá adományokkal a sírkő felállításához.

VÖRHENY ÉS KIÜTESES TIFUSZ EGY BUCURESTI KÖZÉPISKOLÁBAN. Bucurestiből jelentik: A bucaresti Spiru Haret gimnázium 5 napra bezárt, mert a tanulók között többen vörhenyben, illetve kiütéses tifuszban megbetegedtek. Lehetséges, hogy a közoktatásiügyi minisztérium elrendeli az összes fővárosi középiskolák bezárását.

Május első napjaiban grandiózus szokás-ünnepségek lesznek Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Ma összeült a belügyminisztériumban a Bucurestiben május 3, 4 és 5 napjain tartandó szokás-ünnepség rendezőbizottsága. Mint ismeretes, az ünnepséget a Luna Bucurestilor keretei között bonyolítják le. A rendezőbizottság mai ülésén résztvett Jan Seba eschszlovák, Zinco Purics jugoszláv követ, továbbá Sergiu Dimitriu államtitkár, Badulescu tábornok, Manolescu tábornok, a cseh-szlovák és jugoszláv katonai attasék és a szokások megbízottai. Az ünnepségek programjában ki fogják emlíni a kasantant szolidaritását és azon részt fognak venni cseh-szlovák, valamint jugoszláv katonai osztályok is.

A férfi mind örült. Török Rezső, az új magyar humorista-tehetség ezzel a pompás regényével a humoros és satirikus irodalom legjobbjai közé emelkedett. A humoros irodalomnak általában igen kevés képviselője akad. Az emberiségnek és a nehéz szociális viszonyoknak mai nyomorúságos légköre nem kedvez a humor irodalmának. Epen ezért fokozott örömmel és elismeréssel fogadta a sajtó és a kritika Török Rezső pompás regényét. 250 lap, pompás kiállításban, diszes keménykötésben 79.— lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje a Rózsavölgyi kiadvány teljes jegyzékét.

A sibui Zsidó Olvasókör megnyitása. Bensőséges ünnepe volt f. hó 1-én Sibui zsidóságának, amikor főleg a cionista rétegek áldozatkészsége folytán lehetővé vált „Zsidó Olvasókör” felavatása. Az izlésesen berendezett négy termet zsúfolásig megtöltötte Sibui zsidó társadalma, ahol száz terítéses bankett keretében ünnepelték az Olvasókör megnyitását, amely a jövőben központja lesz a sibui zsidó szellemi életnek és minden zsidó megmozdulásnak. A társasvacsorán az első felkötőként Hajduska Sándor igazgató, az olvasókör elnöke tartotta. Dr. Antal Sándor hitközségi elnök, az orth. hitközség nevében, Grünberger József a zsidó nemzeti szövetség nevében és Dr. Révész Béláné a zsidó nőegylet és WIZO nevében tolmácsolták szerencsés vánaikat. Az emelkedett hangulatban lefolyt társasvacsora keretében számos felkötő hangzott még el és a késő éjszakai órákig együttmaradt társaság egyöntetűen fejezte ki azon elhatározását, hogy a nagy áldozatok árán életrehívott zsidó otthon, nemcsak fentartani, hanem azt minden vonatkozásában fejleszteni is fogja. Az Olvasókör létrejötté nemcsak a cionista elvtársunk, Rieger Artur érdeme, aki hónapokon keresztül kizárólag ezen zsidó intézmény létrejöttén fáradozott és ezzel a sibui zsidóság érdekében nagy és felelhetetlen érdemeket szerzett magának. Az olvasókör belső berendezése, Hajduska Sándorné, az elnök hitvesének ismert jóllése szerint történt, melyhez Korn Sándor, ismert festőművész öt gyönyörű zsidótárgy képpel járult hozzá. (G. J.)

Eltűnt a kiutasított hitlerista ügynök. Bucurestiből jelentik: A hatóságok elrendelték egy Müller nevű német hitlerista ügynök kiutasítását, aki kereskedelmi utazónak adta ki magát. Müller azonban eltűnt. Allitóltag valamelyik erdélyi német vezetőember rejtegeti.

Miért maradt el a cionista helyi csoport díszjele. Szerda este hirdették a reorganizált cionista helyi csoport első díszjét, mely iránt széleskörű érdeklődés nyilvánult meg. A dísz megőrzését a hatóság engedély nélküli nehézségek akadályozták, ami arra késztette a helyi csoport vezetőjét, hogy egy héttel elhalassza az első dísz megőrzését. A vezetőség ezután értesíti az összes szervezeteket és érdeklődőket, hogy a jövő hét szerda este lesz megtartva az első dísz és ezután minden szerda este rendszeresen lesznek megtartva a cionista kultúrestek.

Leszállítják a látványossági adóilletéket. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium törvénytervezetet készített, amelynek értelmében a látványossági adóilletékek 22 százalékról 16 százalékra való leszállítását fogják javasolni.

Folyik a vizsgálat a Mercator részvénytársaság letartóztatott igazgatói ellen. Pop Maxim ügyész, aki — mint jelentették — tegnap letartóztatta a Mercator S. A. cég sikkasztó igazgatóit, bünyűgyi zárlatot akart elrendelni a vállalat egész vagyonára. Megállapítást nyert azonban, hogy a cégnek semmiféle vagyona — néhány értéktelen ingóság, butor, stb. kivül — nincs. A vizsgálóbíró ma kezdte meg Rusu Iuliu és Bodor Sándor kihallgatását.

Étvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gasztrikus láznál, bérekedésnél, emésztési renyhéségnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizkésztésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomrot és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rohadó anyagoktól. Az orvosok ajánlják.

Tolvajokat és tolvajnőt fogott a cluj-i rendőrség. A rendőrség három tagból álló tolvajbandát fogott el tegnap. Székely Zoltánt, Kiss Sándort és Szilágyi Sándort, akik különböző nagybörányu lopásokat hajtottak végre az utóbbi időben Clujon, többek között a Str. Fericei 23 szám alól 2000 lej értékű árut és különböző ingóságokat loptak el. — Ma egy tolvajnőt tartóztatott le a rendőrség Nagy Mária rovtomultu asszony személyében, aki legutóbbi Str. Văii 1 szám alá Rosenfeld Béláné lakásába tört be, ahonnan 15.000 lej értékű holmit loptott.

Házasság. Katz Lajos, kerskedő, Marghita és Spitz Iboly (Feketeerdő, Csehszlovákia), szívesen látják rokonaikat és ismerőseiket f. hó 15-én, vasárnap d. u. 2 órakor Halmeuban, jud. Satmar (Salamon-vendéglő) tartandó esküvőjükre. M. k. é. h.

Németh László: Gyász. A magyar sajtó egyhangú lelkesedéssel és elismeréssel állapítja meg, hogy évek óta nem jelent meg a magyar irodalomban olyan hatalmas koncepciójú, érdekes és értékes regény, mint Németh László „Gyász” c. regénye. A kitűnő írónak és kritikuskának, aki az új generáció egyik legizmosabb tehetsége, az első könyv-alakban megjelent regénye. Egészen modern szellemben írt parasztragédiája, amelynek középpontjában a sorssújtotta anya áll és amely megrázó ábrázolással egy mai magyar falusi család nehéz életét állítja elé. Elgondolása, nagyvonalú stílusa, megírása mesteri, a probléma és az emberek erőteljes, hogy ne mondjuk, véresen és verejtékesen lépnek ki a szemünk elé. Németh László regénye irodalmi esemény, de egyúttal mély nyomot hagyó felejthetetlen szociális és lelki élmény. 280 lap, kitűnő kiállításban, Franklin kiadásban 139.— lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje a Franklin újdonságok és korábbi Franklin kiadványok jegyzékét.

TURISZTIKA

A Haggibbor turisztikai szakosztálya vasárnap, március 15-én gyalogkirándulást rendez Cluj környékére. Indulás reggel 9 órakor a Haggibbor-otthon elől, Str. Regina Maria 15. Vendégeket szívesen látunk.

Észak-Kínában csökkent a kommunista veszedelem. Pekingből jelentik: Hivatalos jelentés szerint a kormánycsapatok visszafoglalták a kommunistáktól Shiku-Shen városát. Kuan-Shang körzetében a kommunisták 100 halottat hagytak hátra, míg Yentutsien vidékén állítólag 1000 halottjuk volt a kommunistáknak. Maga Maotseut, a vörös hadsereg vezére foglyul esett. A külföldi szakértők szerint Észak-Kínában a kommunista veszedelem jelentékeny mértékben csökkent.

Holnap a parlament elé kerül a költségvetés. Bucurestiből jelentik: A lapok szerint Victor Antonescu pénzügyminiszter holnap a kamara elé teszi az új költségvetési törvényjavaslatot.

Purimi ünnepély. A Regele Ferdinand uti zsidó óvoda folyó hó 15-én délután 3 órai kezdettel tartja ezévi purimi ünnepélyét a szokásos gazdag műsorral a római katolikus gimnázium dísztermében, melyre a szülőket és érdeklődőket szívesen látja a rendezőség.

Letartóztatott a hamispénzgyártás miatt — a jugoszláv pénzverde igazgatóját. Belgrádból jelentik: Hivatalos közlemény szerint a jugoszláv pénzverde igazgatóját és egyik tisztviselőjét letartóztatták, amiért hamis ötvendinárokat gyártottak.

A szenvedő, beteg nőket reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz 2-3 óra alatt könnyű, lágy belkiürüléshez segíti és ezáltal igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. Az orvosok ajánlják.

Tárgumuresen lesz ezévből az országos diákkongresszus. Bucurestiből jelentik: Valószínű, hogy az április 3-4-5. napjaira engedélyezett diákkongresszust Tárgumuresen tartják meg.

Suche Handelsvertretungen

für die Stadt Iasi. Adresse: Meier Bartfeld proprietar Iasi, Costache Negri 101.

Felavatták a timisoarai negyedik kerületi zsidó gyerekek napközi otthonát. Vasárnap délelőtt avatták fel ünnepélyes keretek között a timisoarai IV. kerületi zsidó gyermek napközi otthonát. Az épületet Schateies M. régebben elhunyt timisoarai földbirtokos hagyta örökségként a zsidó Nőegyletnek, amelyet áldozatkész munkával modern napközi otthonná építettek át a gyermekek számára. A mű megvalósításában özvegy Polgárné, a IV. kerületi Nőegylet elnöknőjének jutott az oroszánrészt, aki fáradhatatlan munkával segítette elő a napközi otthon megreállítását. Segítségére voltak a többi nőegyletek is, áldozatkész munkával. Az avató ünnepély megnyitót beszédét Nyiri Jenő, hitközségi elnök tartotta, aki rámutatott az új intézmény nagy jelentőségére, majd Schück Bernát, IV. kerületi főrabbi szólalt fel, aki rámutatott arra, mily szükséges a mai időkben a proletár gyermekek gondozása és a társadalom hasznos tagjaivá való nevelése. Dr. Drechsler Miksa, I. kerületi főrabbi méltatta ezután a napközi otthon áldásos jelentőségét, végül özvegy Polgárné mondott köszönetet a Nőegyletek dolgozó tagjainak és elmondta, hogy már a megnyitáshoz hatvan gyermek kapott elhelyezést a napközi otthonban. Ezután felsorakoztak a gyermekek, akik között purimi ajándékosmagokat osztottak szét a hölgyek. (P. I.)

Rav Fischmann

A cionista vezérek egyik legérdekesebb és legmarkánsabb alakja az az ember, aki egy beszarabiai kisváros hitközségének rabbiszkéből indult el Erec Jiszraelebe és ma a jeruzsálemi cionista exekutív tagjaként jár Romániában.

A kor legjelesebb talmudtudósai közé tartozik. Számos rabbinikus műve jelent meg és uttóbb munkát végzett a héber tudományos publicisztika terén.

Egészen egyéni stílus jellemzi úgy írásai-ban, mint beszédeiben és politikai tevékenységében. Az éles ész, a nyugtalan szellem embere. Az örök elégedetlen, az örökké ostromozó és pillanatra meg nem pihenő ember. Türelmetlen. Mindig többet és többet akar. A hatalmi politika híve és hirdetője a cionizmusban. Zsidó „birodalom”-ról álmodozik. De nem az az álmodozó, aki kihagyja a számításából a valóságot, az adott erőviszonyokat. Tulajdonképpen ez az, ami elválasztja a Jabotinszkytól, akinek sokáig szekundát.

Ma az a Rav Fischmann, akit nem oktaimul tartottak a revizionizmus tükös barátjának, a weizmanni cionista szervezet őszinte híve. Amikor annak lehetőségéről volt szó, hogy a Mizradi jobboldali szárnya a revizionistákkal kivonul a cionista szervezeteiből, Rav Fischmann, egyetlen súlyos mondatot döntötte el a vitát: „A cionista szervezet elhagyása a harmadik „chorban” volna.”

Rav Fischmann, akinek lelkétől nem idegen a revizionizmus „monizmusa”, hatalmi politikai mómora, — ezentul reápolitikus is. Okos fő, aki mérlegelni tud és akit nem az érzelmi, hanem az értelmi momentumok vezetnek az erőviszonyok megítélésében. Amikor választani kellett a „régit” és az „új cionista” szervezet között, Rav Fischmann tudta, hogy hol van a megvalósító erő, mely a jövőt hordozza s mily szerencsétlen vállalkozás Jabotinszky új cionista szervezete.

A luzerni cionista kongresszus legnagyobb meglepetése volt, hogy a Mizrahi Rav Fischmann küldte be az új exekutívét. Amikor nevét felolvasták, néma csend feszült a kongresszuson, míg az előtte és utána felolvasott neveket taps fogadta.

Ma ez a Rav Fischmann, akinek egyéni kvalitásait ellenfelei is nagybecsülik, Ben Gurionnal, a munkásság vezérével dolgozik az exekutívében; együtt vezetik a szervezeti ügyosztályt.

A luzerni kongresszus óta arról is sokat beszélnek a cionista bennfektettek, hogy Rav Fischmann megtért Weizmannhoz, Weizmann híve lett. Annak a Weizmannnak a híve, aki-ben eddig sok „rossznak” a megtestesítőjét látta. Ma meghajol előtte, mert érellyt és hatalmi erőt lát abban a fellépésben és abban a harcban, amelyet Weizmann népéért folytat az angol kormánnyal szemben.

Rav Fischmann ez az erély hódította meg. Ez az, ami tetszik és imponál neki. Ő az, aki a hatalmi erővel akarja kiegészíteni a galut minden szenvedését, bátortalanságát, gyáva-ságát.

Lehet vitatkozni vele, lehet szembeszállni nézeteivel, olykor egészen különös s sokak számára idegen hangzású politikai hitvallásával, — de nehezen lehet kikapcsolódni egyéniségének és szellemiségének varázs alól.

Erdélyi cionista vezetőknek és a cluj-i zsidóságnak tagadhatatlanul nagy álménye lesz Rav Fischmannal való találkozása, aki március 15-én Clujra érkezik. (—)

Megfestik a tüntetőket. A sanfranciskói rendőrség érdekes módot talált arra, hogy megállapítsa, kik vettek részt egy tüntetésen. A tüntetők ellen tüztófeccskendőket vonultatnak fel és vízzel öntik le a tüntetőket. Ezt a feccskendést már régen használják a rendőrség, de a sanfranciskói rendőrség a vizet megfestette, úgyhogy akit a vízszög ér, az nem tagadhatja le, hogy résztvett a tüntetésben.

Uj könyvviteli tankönyv és kézikönyv. Kuntner Róbert dr. nyilvános rendes egyetemi tanár, a könyvszakértők vizsgáló bizottságának elnöke, régi elfogyott könyvet átadogatott kiadásban bocsják most forgalomba. Bevezetés a könyvviteli ismeretekbe című birák, ügyvédek, mérnökök, vállalatok vezetői, igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjai, törvényszéki könyvszakértők és szakértői vizsgára készülők számára írott, népszerű és teljesen elfogyott könyvet most kiegészítve a legujabb idők tapasztalataival, mérlegképzési és étrekelési rendeletek teremtette új helyzettel jelentette meg. A gazdasági életben nélkülözhetetlen könyv most Rózsavölgyi és Tsa cég kiadásában jelent meg, ára kartonálva 264.— lej (azelőtt 528.— lej), minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

Vásároljon nyerő-sorsjegyet

a március 15-i I. oszt. húzásra a

Kereskedelmi Hitelbank R. T. CLUJ, Piafa Unirii 20.

Erdély és Bánát legszerencsésebb főelárúitójánál! Minden húzásnál mi'fős nye-reményeket juttat szerencsés vevőink!

UJ KELET Legújabb hírek

Izgatott hangulatban, a nemzeti parasztpárt obstrukciója mellett folyik az ostrom-állapot vitája a képviselőházban

Inculet külpolitikai eseményekkel és bizonyos izgatásokkal indokolta a törvény szükségességét. Az összes ellenzéki csoportok, még Gogaék is ellenzik a javaslatot

Bucuresti, március 12. (Az Uj Kelet tud.) A kamara mai ülése rendkívül izgalmas és heves viták jegyében folyt le. Ma kezdte meg a képviselőház az ostrom-állapot és a cenzura meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat vitáját, melyre az ellenzéki pártok, elsősorban a nemzeti parasztpárt nagy előkészületeket tesz. A legnagyobb ellenzéki csoport obstrukciója valószínűleg napokra fogja kinyújtani ezt a vitát, melynek során a demokrácia képviselői fogják ismertetni a rendkívüli állapotokkal szemben megindított politikai hadjárat érveit. Az első napi vita már következtetni enged arra, hogy milyen méretű lesz ez a harc. Ma már kormányrésztől nyilvánvaló célzás történt Maniu ismert akciójára, amellyel a belügyminiszter indokolni igyekezett az ostromállapot fenntartásának szükségességét. Feltűnő volt az első napi vita során, hogy Gheorghe Cuza a nemzeti keresztény párt nevében tiltakozott a törvényjavaslat ellen, holott a jobboldal nagy előretörése, az összes antiszemita és választási excesszusok ennek a törvénynek a jegyében történtek.

Az ülésen Berceanu elnökölt, a képviselői padosban Inculet belügy- és Pop Valer igazságügyminiszter ült. A vita első szónoka Zamfirescu georgista volt, aki kifogásolta, hogy a parlamenti vitára egyetlen egy többségi képviselő sem iratkozott fel.

Cuzák tiltakoznak

Gheorghe Cuza pártja nevében nyilatkozatot olvas fel. A nemzeti keresztény párt visszautasítja az ostromállapot és cenzura meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot, mert a rendes törvényeket elegendőnek tartja a közrend biztosítására és nem is látja olyan anarchikus mozgalmaknak a jeleit, amelyek a rendkívüli állapotokat indokolták tennék.

Lepadatu nemzeti parasztpárti kifejté, hogy a törvényjavaslat indokolása meg sem kívánja jelölni azokat az okokat, amelyek a javaslat meghosszabbítását szükségessé teszik.

Miért kell az ostromállapot

Inculet belügyminiszter: A magam részéről majd meg fogom adni a kellő felvilágosításokat. A rendkívüli állapotok talán soha még az ország életében nem voltak annyira szükségessé, mint ma, amikor ellenségeink nyíltan kísérelnek meg ellenünk manővereket. A kormány meg akarta szüntetni az ostromállapotot és a cenzurát, az új helyzet azonban arra kényszerítette, hogy eredeti szándékától elálljon.

Ghelmegeanu: A miniszter ur szavai nagyon szépen hangzanak, de a törvényjavaslat indokolásából mindezek az okok hiányoznak.

Inculet: Az okok léteznek, a többi egyáltalában nem lényeges.

Ghelmegeanu: A miniszter ur szavai egyáltalában nem meggyőzőek. Sem kül-, sem pedig belpolitikai vonatkozásban nem látom azokat az okokat, amelyek a rendkívüli állapotokat szükségessé tennék. Ha léteznek is mozgalmak, a nép robusztus ereje minden ilyen kalandnak ellentáll.

Inculet: Vannak egyének, akik a korona ellen izgatnak. A korona védelmében szükség van ezekre az intézkedésekre.

Goga: A korona védelmében ezek a törvények nemhogy súlyosak volnának, de még enyhék is.

Inculet és a nemzeti parasztpárti szónokok vitáját nagy zaj kíséri a nemzeti parasztpárt részéről. Végül Mihalache szólal fel.

A kormány — mondotta — légből kapott okokkal hozakodik elő. Ami a lényeges ebben a törvényben számunkra csak az, hogy a kormány gyengeségét igyekszik az ostromállapot mögé rejtetni.

Pop Valer igazságügyminiszter: A népkelke annyira egy a kormánnyal, hogy ezt az állítást vissza kell utasítanom. A rendkívüli állapotokra szükség van azért, hogy elkerüljünk azokat az eseményeket, amelyek a nemzeti parasztpárti kormányzást emlékeztessék.

Calinescu a következő felszólaló, aki kijelentette, hogy a kormánynak szüksége van arra az atmoszférára, amelyet az ostromállapot bevezetésével mesterségesen termel ki. Az ülés folyik.

A sechita-tilalom miatt egy hónapig nem fog húst fogyasztani és egy napig zárva tartja üzleteit a lengyel zsidóság

VARSO, március 12. (Rador.) A lengyelországi összes zsidó hitközségek rab-bijainak kongresszusán tiltakozó határozati javaslatot fogadtak el, a rituális húsvágás eltiltása ellen. Elhatározták, hogy a lengyelországi zsidók egy teljes hónapig nem fognak húst fogyasztani, továbbá egy napig szótlanul fognak tiltakozni a rendelet ellen, bezárva összes üzleteiket és vállalataikat.

Ujabb olasz offenzíva vette kezdetét az északabessziniai fronton

Déien Graziani tábornok készül újabb offenzívára

Aszmará, március 12. (Rador.) Az északi fronton újabb olasz offenzíva vette kezdetét. Badoglio marsall elindult Aszmarából főhadiszállására. Olasz különítmények lépték át a Takazze folyót. A repülők igen tevékeny részt vesznek ki a hadműveletekből. A csapatok Sokota felé tartanak. Más csapatok célja Gondar városa, ahol kedvező légiflotta bázist lehetne felállítani, amely lehetővé

tenné Addis-Abeba megközelítését. Róma, március 12. (Rador.) Az afrikai hivatalos jelentések szűkszavúak ugyan, annyi azonban kitűnik, hogy az olasz csapatok az északi fronton előnyömlenek az Ascianghi tó felé, délen pedig Graziani újabb offenzívát készít elő. Az olasz csapatok hír szerint át-lépték a Takazze folyót.

A zsidó központi tanács táviratilag tiltakozott a zsidó hitközségek szubvenciójának megvonása miatt

Bucuresti, március 12. A zsidók központi tanácsa tiltakozó táviratot intézett az uralkodóhoz, a miniszterelnökhöz és a kultuszminiszterhez az ellen, hogy a zsidó kultusz támogatására a folyó évi költség-

vetési tervzetbe semmit sem irányzott elő 1927-ben még 10 millió lejes támogatást kapott a zsidó kultusz. Ezt az összeget a következő években 6 millióra csökkentették és most teljesen törölni akarják.

Elhangzott a vádbeszéd Dumitrescu tábornok perében

Bucuresti, március 12. A brasovi hadbírótság ma folytatta Dumitrescu tábornok perének tárgyalását.

A hadbírótság vádbeszédére került sor, aki többek között kijelentette, hogy Dumitrescu tábornok csendőrpáncsok bizonyítékát adta annak, hogy nem volt kelő erkölcsi tekintélye a csendőrség vezetésére és megszegte az érvényben lévő törvényeket, rendszabályokat s olyan tevékenységet fejtett ki, amely közfelháborodást keltett. Minden skrupulus nélkül a megzavargodás célját követte. Erkölcsi peréről van szó — hangsúlyozta az ügyész. — Az országnak hűséges katonákra és csendőrökre van szüksége és nem a páncsokok szolgálatára, Dumitrescu dorobantui birtokának eleinte csak 1 millió lej értéke volt, ami utóbb 15 millióra emelkedett. Dumitrescu több épületet, villamos-

művet, stb. emeltett és ehhez tisztákat, altiszteket és közlegényeket használt fel, visszaélve hatalmával.

Lakjon Budapest szívében!
Merano szálloda
IV. Bécsi-ucca 2.
Telefon: 81-4-94 és 81-3-96.
Különösen felszerelt olcsó szobák, elsőrendű konyha.
Uj társashelyiségek!
Központi fűtés. — Hideg-meleg folyóvíz. Liftszállítás le és fel. — Panziórendszer.

Rüdzi Arras nyilatkozata

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

francia politika vezető személyiségeivel, pénteken este, vagy szombaton reggel pedig Londonba érkezik, hogy a népszövetségi tanácsülésen a kisantantot és a Balkán-szövetséget képviselje.

Titulescu tegnap délelőtt érkezett Genfbe, ahonnan este 11 órakor utazott tovább Párizsba. A külügyminiszter genfi tartózkodása alatt tárgyalást folytatott a Népszövetség titkárságával.

London, március 12. (Rador.) A locarnói szerződés aláírásának konferenciája ma délután 5 órakor vette kezdetét a külügyminisztérium régi tanácstermében.

Egyidejű londoni jelentés szerint a népszövetség elnöke után Flandin és a többi francia delegátus bevonásával értekezletet tartottak.

Belgrád, március 12. (Rador.) Rüdzy Arras török külügyminiszter Londonba utazóban ma kijelentette az újságíróknak, hogy a körülmények komolyak, sőt súlyosak. Azonban derülendő, mert reméli, hogy a ráció győzedelmeskedni fog a szenvedélyek felett. Ugy Törökország, mint a Balkán-szövetség nem fog semmilyen alkalmat elmulasztani, hogy közreműködésüknek az európai biztonságot illetően ne szolgáltathatnak tanúbizonyságot, mert a béke egy és oszthatatlan.

KIRALYI KEZIRAT APRILIS 15-IG MEGHOSSZABBITJA A PARLAMENTI ÜLÉSSZAKOT

Bucuresti, március 12. Az uralkodó aláírta a következő kéziratot: Szenátor urak, képviselő urak! Tekintettel arra, hogy a rendes parlamenti ülészek március 15-én befejezést nyer és mivel több fontos törvényjavaslat vár megvitatásra, az alkotmány 90-ik cikkelye alapján az ülészeket 1936 április 15-ig meghosszabbítom.

TILTAKOZNAK AZ ÜGYVEDEK AZ ÚJ ILLETÉKEK ELLEN

Bucuresti, március 12. A bucaresti ügyvédek tegnap este összejövetelt tartottak, amelyen tiltakoztak azon parlamenti kezdeményezésekből betervezett törvényjavaslat ellen, amelynek értelmében az ügyvédek a költség javára fizetendő új adóval sújtják, ami cca 2000 lejt tesz ki. A tiltakozást írásban terjesztették az ügyvédi kamara elé, hogy az intervenáljon az illetékeseknél.

DEMERTISZ KAPOTT MEGBIZATást A GÖRÖG KORMÁNY MEGALAKÍTÁSÁRA.

Athén, március 12. (Rador.) Demertisz, ideiglenes görög miniszterelnök ma a következő nyilatkozatot adta az újságíróknak a királyi palotából kijövet: „Megbízást kaptam az uralkodótól a kormány megalakítására. Választ azonban csak azután adok, miután megbeszélést folytattam a politikai pártok vezetőivel.”

HATVANEZER EMBER ELŐTT MOND KARLSRUHEBAN HITLER VALASZTÁSI PROPAGANDABESZÉDET

Berlin, március 12. (Rador.) Több mint 500 munkás dolgozik éjjel-nappal egy hatalmas sátor építésén, amelyben Hitler hancellár Karlsruheban ma este első rajnavideki választási propagandabeszédét mondja el. A sátor hossza 192 méter, szélessége 112 méter lesz és abba 60,000 ember fog elférni. Az ország minden részéből különvonatok érkeztek ma az ünnepi díszbe öltözött Karlsruheba.

— Bécsben letartóztattak harminc nemzetiszocialistát. Bécsből jelentik: A rendőrség letartóztatott 30 nemzetiszocialistát, akik újabb akarták szervezni Ausztriában a hitlerista pártot és a rohamosztagokat. Vidéken is nagyszámu letartóztatás történt.

— Nyugdíjasok figyelmébe. Az Erdélyi és Bánáti CFR és Könyugdíjasok Clujj Egyesületének tudomásul hozza, hogy a CFR Casa Muncii nyugdíjasok f. hó 13-án reggel 8 órakor az állomási pénztárnál március havi nyugdíjaikat kifizetik.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Barou L. Pop 15. Telefonszám: 8-91.

CENZURAT

gya

A locarnói versaillesi

London, március 12. A locarnói szerződés aláírásának és a versaillesi szerződés megújításának lépéséig a tárgyalások megállásig a társasági élet általában nem egyelőre az al- rult, hogy hiva- rajnai hadment- hadsereg által szerződés 42. és carnói szerződés kényszerített ha- ségtelen megsér- tározatnak meg- mak Németország értekelte egyh- a kérdést a locar- rint a népszöve- Londonban meg- elé terjeszti, am- kozni Franciaor- német lépés elle- A döntés tehát- nak kerében ven- mindig észlelhet- Németország el- torlások tekinte- het azzal, hogy- erélyes magatar- vatívek legtekin- hasonlóan intra- fogja vinni a fr- lásponost s Né- ják léptetni n- amelyek lépés- ban alkalmazni- Nem kétséges- Szovjetország- tanács két veze- fognak a Német- pészhez, annál- Franciaországba- hallgatásnak, hogy egy új- nai összeül- Anglia mindenes- minden eszközt- rendszabályok- térhet ki ama- sek elől, hogy- pénzügyi és gar- letlenül alkalma- E szankciók- gét bizonyítja- Németországon- lának ama inte- met kormányt- vonja vissza csa- sított zónából. Olas- kül- szág- A locarnói ál- véget ért s az- delegátusi hiva- A közleményben- viselői megállap- leges zóna megs- locarnói szerző- A hatalmak hatá- zódásnak eme fla- ben a Népszöve-